Załącznik nr 2
do uchwały nr CCXCV/5944/2026
Zarządu Województwa Lubelskiego
z dnia 27 października 2026 r.

Fundusze Europejskie

Regulamin wyboru projektów do dofinansowania w sposób konkurencyjny w ramach naboru nr FELU.03.09-IZ.00-002/26 Działania 3.9 Ochrona bioróżnorodności na obszarach objętych formami ochrony przyrody (typ projektu 1-7,9,10) Priorytetu III Ochrona zasobów środowiska i klimatu programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027

Spis treści

WYKAZ SKRÓTÓW I POJĘĆ 4

Rozdział 1. Podstawy prawne, dokumenty programowe i horyzontalne 8

Rozdział 2. Postanowienia ogólne 13

Rozdział 3. Informacje o naborze 14

3.1. Informacje ogólne 14

3.2. Terminy i doręczenia 17

3.3. Forma komunikacji z Instytucją Organizującą Nabór 17

3.4. Wyjaśnienia w zakresie procedury oceny wniosku o dofinansowanie 18

3.5. Cel postępowania 18

3.6. Źródła finansowania i kwota środków przeznaczona na dofinansowanie projektów. 19

3.7. Termin, forma i miejsce składania wniosków o dofinansowanie 20

3.8. Forma składania uzupełnień/poprawek/wyjaśnień do wniosku o dofinansowanie 22

3.9. Wycofanie (anulowanie) wniosku o dofinansowanie 23

Rozdział 4. Wymagania naboru i zasady finansowania 24

4.1. Podmioty uprawnione do ubiegania się o dofinansowanie 24

4.2. Typ projektu 25

4.3. Wymagania w zakresie wskaźników projektu 25

4.4. Dofinansowanie, wkład własny projektu 26

4.5. Kwalifikowalność 27

4.6. Uproszczone metody rozliczania wydatków 33

4.7. Informacja i promocja w projekcie 35

4.8. Zasady horyzontalne 35

4.8.1. Realizacja zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami 37

4.8.2. Zasada równości kobiet i mężczyzn 41

4.8.3. Zasada zrównoważonego rozwoju oraz DNSH, czyli „nie czyń znaczącej szkody” 42

4.9. Pomoc publiczna i pomoc de minimis 43

Rozdział 5. Szczegółowa procedura oceny projektu 47

5.1. Ocena formalna 47

5.2. Ocena merytoryczna 50

5.3. Zakończenie oceny i rozstrzygnięcie postępowania - wybór do dofinansowania 54

5.4. Umowa o dofinansowanie 58

5.5. Procedura odwoławcza 61

5.6. Unieważnienie naboru 64

Rozdział 6. Klauzula informacyjna dla wnioskodawców/beneficjentów, osób wyznaczonych do kontaktu, partnerów/realizatorów projektu 65

Załączniki 67

WYKAZ SKRÓTÓW I POJĘĆ

alokacja - kwota środków z EFRR przeznaczona na nabór;

baza konkurencyjności (BK2021) - strona internetowa prowadzona przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego przeznaczona do zamieszczania zapytań ofertowych zgodnie z zasadą konkurencyjności określoną w podrozdziale 3.2 Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027

(https://bazakonkurencyjnosci.funduszeeuropejskie.gov.pl/);

beneficjent - beneficjent w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy wdrożeniowej, na podstawie art. 2 pkt 9 rozporządzenia ogólnego;

CST2021 - Centralny System Teleinformatyczny, tj. system teleinformatyczny, o którym mowa w art. 2 pkt 29 ustawy wdrożeniowej, w którym rejestruje się i przechowuje w formie elektronicznej dane, zgodnie z art. 72 ust. 1 lit. e Rozporządzenia ogólnego, którego budowę, rozwój i utrzymanie zapewnia minister odpowiedzialny za rozwój regionalny;

dni robocze - dni od poniedziałku do piątku, z wyłączeniem dni ustawowo wolnych od pracy;

dzień/dni - ilekroć w niniejszym regulaminie mówi się o „dniu” lub „dniach”, rozumie się przez to dni kalendarzowe;

dofinansowanie - dofinansowanie, o którym mowa w art. 2 pkt 3 ustawy wdrożeniowej - finansowanie UE lub współfinansowanie krajowe z budżetu państwa, przyznane na podstawie umowy o dofinansowanie projektu albo decyzji o dofinansowaniu projektu, lub ze środków funduszy celowych o ile tak stanowi umowa o dofinansowanie projektu albo decyzja o dofinansowaniu projektu (zobowiązanie);

DW EFRR - Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego w Lublinie;

Działanie – Działanie 3.9 Ochrona bioróżnorodności na obszarach objętych formami ochrony przyrody (typy projektów 1-7,9,10);

e-mail - poczta elektroniczna;

ePUAP - elektroniczna Platforma Usług Administracji Publicznej;

EFRR - Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego;

FEL 2021 - 2027 - program Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027;

finansowanie UE - należy przez to rozumieć część dofinansowania pochodzącą z budżetu środków europejskich, zasilaną z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, przyznaną beneficjentowi na podstawie umowy o dofinansowanie;

ION - Instytucja Organizująca Nabór;

IZ FEL - Instytucja Zarządzająca programem Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027, tj. Zarząd Województwa Lubelskiego;

JST – jednostki samorządu terytorialnego,

KE - Komisja Europejska;

KM FEL - Komitet Monitorujący Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027;

Kontrakt Programowy – Kontrakt Programowy dla Województwa Lubelskiego z dnia 8 grudnia 2021 r. z późn.zm.; umowa, o której mowa w art. 5 pkt 4d ustawy z 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2025 r. poz.198, z późn.zm.);

KOP - Komisja Oceny Projektów, tj. komisja, o której mowa w art. 53 ustawy wdrożeniowej, powołana do oceny projektów;

KPA - ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (DZ.U. z 2025 poz. 1691);

KPON – Konwencja o prawach osób niepełnosprawnych przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych w 2006 r.;

kryteria wyboru projektów – kryteria, o których mowa w art. 2 pkt. 16 ustawy wdrożeniowej, umożliwiające ocenę projektu, wybór projektu do dofinansowania i zawarcie umowy o dofinansowanie projektu albo podjęcie decyzji o dofinansowaniu projektu, zatwierdzone przez KM FEL;

kwalifikowany podpis elektroniczny - podpis elektroniczny w rozumieniu art. 3 pkt. 12 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) NR 910/2014 z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufania w odniesieniu do transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym oraz uchylające dyrektywę 1999/93/WE (Dz.U.UE.L.2014.257.73 z dnia 2014.08.28), który jest unikalnie przyporządkowany podpisującemu, umożliwia ustalenie tożsamości podpisującego, jest składany przy użyciu danych służących do składania podpisu elektronicznego, których

podpisujący może, z dużą dozą pewności, użyć pod wyłączną swoją kontrolą, jest powiązany z danymi podpisanymi w taki sposób, że każda późniejsza zmiana danych jest rozpoznawalna, składany za pomocą kwalifikowanego urządzenia do składania podpisu elektronicznego, opierający się na kwalifikowanym certyfikacie podpisu elektronicznego;

MRU - mechanizm racjonalnych usprawnień;

nabór - okres, w którym wnioskodawcy mogą złożyć wnioski o dofinansowanie;

nieprawidłowość - na podstawie art. 2 pkt 31 Rozporządzenia ogólnego, oznacza każde naruszenie mającego zastosowanie prawa, wynikające z działania lub zaniechania podmiotu gospodarczego, które ma lub może mieć szkodliwy wpływ na budżet Unii poprzez obciążenie go nieuzasadnionym wydatkiem;

ONiOP - Oddział Naboru i Oceny Projektów w Departamencie Wdrażania Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego;

OOŚ – Ocena Oddziaływania na Środowisko;

podmiot wykluczony - podmiot wpisany do rejestru podmiotów wykluczonych, na podstawie art. 207 ust. 4 ustawy o finansach publicznych, prowadzonego przez Ministra Finansów na podstawie art. 210 ustawy o finansach publicznych;

podwójne finansowanie – niedozwolone finansowanie, określone w Podrozdziale 2.3 pkt 2 Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027;

pomoc de minimis – pomoc zgodna z przepisami rozporządzenia Komisji (UE) nr 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L, 2023/2831 z 15.12.2023) oraz Rozporządzenia Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 kwietnia 2024 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021-2027;

pomoc publiczna – pomoc sektorowa udzielana na podstawie Rozporządzenia Komisji (UE) Nr 651/2014 z dnia 17 kwietnia 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu, tj. pomoc spełniająca łącznie następujące warunki:

a) jest przyznawana przedsiębiorstwom przez Państwo lub pochodząca ze środków państwowych,

b) jest udzielana na warunkach korzystniejszych niż oferowane na rynku,

c) ma charakter selektywny (jest dostępna wyłącznie dla ograniczonej grupy beneficjentów i/lub sektorów gospodarki),

d) grozi zakłóceniem lub zakłóca konkurencję i wpływa na wymianę handlową między Państwami Członkowskimi UE;

portal - portal internetowy, o którym mowa w art. 46 lit. b rozporządzenia ogólnego - portal Funduszy Europejskich na stronie internetowej www.funduszeeuropejskie.gov.pl;

postępowanie - zgodnie z wykazem pojęć, zawartym w Wytycznych dotyczących wyboru projektów na lata 2021-2027, postępowanie w zakresie wyboru projektów, obejmujące nabór i ocenę wniosków o dofinansowanie oraz rozstrzygnięcia w zakresie przyznania dofinansowania;

projekt – przedsięwzięcie, o którym mowa w art. 2 pkt 22 ustawy wdrożeniowej - przedsięwzięcie zmierzające do osiągnięcia założonego celu określonego wskaźnikami, z określonym początkiem i końcem realizacji, zgłoszone do objęcia albo objęte finansowaniem UE w ramach FEL 2021-2027;

PZ - Profil zaufany – portal www.pz.gov.pl wyodrębniony z ePUAP służący do cyfrowego podpisywania dokumentów za pośrednictwem profilu zaufanego lub kwalifikowanego podpisu elektronicznego;

Regulamin - Regulamin wyboru projektów do dofinansowania w sposób konkurencyjny w ramach naboru nr FELU.03.09-IZ.00-002/26 Działania 3.9 Ochrona bioróżnorodności na obszarach objętych formami ochrony przyrody (typ projektu 1-7,9,10) Priorytetu III Ochrona zasobów środowiska i klimatu programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027;

SL2021 Projekty - aplikacja w CST2021, za pośrednictwem której, wnioskodawca po wyborze projektu do dofinansowania przedkłada wymagane załączniki, niezbędne do zawarcia umowy o dofinansowanie. Na etapie realizacji SL2021 Projekty wykorzystywany jest do rozliczania projektu (wnioski o płatność, wnioski o zmianę w projekcie, aneksy do umowy itd.);

SRWL2030 - Strategia Rozwoju Województwa Lubelskiego do 2030 roku przyjęta uchwałą Nr XXIV/406/2021 Sejmiku Województwa Lubelskiego;

SZOP - Szczegółowy Opis Priorytetów programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027;

UE - Unia Europejska;

umowa o dofinansowanie - zgodnie z art. 2 pkt 32 lit. a ustawy wdrożeniowej umowa zawarta pomiędzy Instytucją Zarządzającą a wnioskodawcą, którego projekt został wybrany do dofinansowania w ramach programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027;

wartość projektu - należy przez to rozumieć sumę wydatków kwalifikowalnych i niekwalifikowalnych projektu;

wniosek o dofinansowanie - wniosek o dofinansowanie projektu (formularz wniosku wraz z załącznikami), w którym zawarte są informacje na temat wnioskodawcy oraz opis projektu, na podstawie których dokonuje się oceny spełnienia przez ten projekt kryteriów wyboru projektów, złożony przez wnioskodawcę w wersji elektronicznej za pośrednictwem WOD2021;

wnioskodawca - zgodnie z art. 2 pkt 34 ustawy wdrożeniowej - podmiot, który złożył wniosek o dofinansowanie;

WOD2021 - aplikacja „Wnioski o dofinansowanie” w CST2021 za pośrednictwem której wnioskodawca składa wniosek o dofinansowanie;

wydatki kwalifikowalne - wydatki poniesione w związku z realizacją projektu, spełniające wszystkie warunki, pozwalające uznać je za kwalifikowalne, określone w FEL 2021-2027, w SZOP, w Regulaminie oraz we wszystkich wytycznych wydanych na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy wdrożeniowej oraz w aktach prawa powszechnie obowiązującego mających zastosowanie do beneficjenta lub projektu;

wytyczne - instrument prawny, o którym mowa w art. 2 pkt 38 ustawy wdrożeniowej. Wytyczne wydane przez Ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy wdrożeniowej;

zakończenie projektu - dzień płatności końcowej na rzecz beneficjenta, w rozumieniu Wytycznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027;

ZWL - Zarząd Województwa Lubelskiego.

Rozdział 1. Podstawy prawne, dokumenty programowe i horyzontalne

Regulacje unijne i krajowe

1. Karta Praw Podstawowych Unii Europejskiej z dnia 7 czerwca 2016 r. (Dz. Urz. UE C z 2016 r. Nr 202, str. 389),
2. Konwencja o Prawach Osób Niepełnosprawnych, sporządzona w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r. (Dz. U. z 2012 r. poz. 1169, z późn. zm.),
3. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej, (Dz. Urz. UE L z 2021 r. Nr 231, str. 159, z późn. zm.), zwane dalej „Rozporządzeniem ogólnym”,
4. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1058 z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności, (DZ. Urz. UE L 231/60 z 30.06.2021 r.), zwane dalej „Rozporządzeniem EFRR”,
5. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2024/2509 z dnia 23 września 2024 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii (Dz. Urz. UE L z 2024 r. poz. 2509);
6. Rozporządzenie Komisji (UE) Nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L z 2014 r. Nr 187, str. 1, z późn. zm.) zwane dalej „Rozporządzeniem GBER”,
7. Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2024/2509 z dnia 23 września 2024 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii (Dz.U.UE.L.2024.2509 z 26.09.2024 r.),
8. Rozporządzenie Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L z 2023 r. poz. 2831), zwane dalej „Rozporządzeniem de minimis”,
9. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119/1 z 04.05.2016 r., z późn. zm.), dalej zwane RODO,

10. Rozporządzenie Rady (WE, EURATOM) Nr 2988/95 z dnia 18 grudnia 1995 r. w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich (Dz. Urz. UE L z.1995 r. Nr 312, str 1),
11. Rozporządzenie Rady (UE) nr 833/2014 z dnia 31 lipca 2014 r. dotyczące środków ograniczających w związku z działaniami Rosji destabilizującymi sytuację na Ukrainie (Dz. Urz. UE L z 2014 r. Nr 229, str. 1, z późn. zm.),
12. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/92/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko (Dz. U. UE. L. z 2012 r. Nr 26, str. 1 z późn. zm.),
13. Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. U. UE. L. z 1992 r. Nr 206, str. 7 z późn. zm.),
14. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2000/60/WE z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz.U.UE.L.2000.327.1 z późn. zm.), zwana dalej „Ramową Dyrektywą Wodną" (RDW),
15. Zawiadomienie Komisji. Wytyczne dotyczące unikania konfliktu interesów i zarządzania takimi konfliktami na podstawie rozporządzenia finansowego (Dz. Urz. UE C 121/1 z 09.04.2021 r.),
16. Ustawa z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2026 r, poz. 500),
17. Ustawa z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (Dz. U. z 2025 r., poz. 1733, z późn.zm.), zwana dalej „ustawą wdrożeniową",
18. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2025 poz. 647 z późn.zm.),
19. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2026 r. poz. 13, z późn. zm.),
20. Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r. poz. 670 z późn.zm.),
21. Ustawa z dnia 11 sierpnia 2021 r. o gatunkach obcych (Dz. U. z 2023 r., poz 1589, z późn.zm.),
22. Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz.U. 2025 poz. 960 z późn.zm.),
23. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2026 r. poz. 524, z późn. zm.),

24. Ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. 2026 poz. 538 z późn. zm.),
25. Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2026 r., poz. 795),
26. Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2025 r. poz. 1691),
27. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483 z późn. zm.),
28. Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2026 r. poz. 522, z późn. zm.),
29. Ustawa z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r., poz. 902, z późn. zm.),
30. Ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2026 r. poz. 793, z późn. zm.),
31. Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 7 listopada 2023 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na remediację szkód wyrządzonych środowisku, rekultywację zdegradowanych siedlisk przyrodniczych i ekosystemów, ochronę lub odbudowę bioróżnorodności lub ekosystemów oraz wdrażanie rozwiązań opartych na zasobach przyrody w celu łagodzenia zmiany klimatu i przystosowywania się do niej w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027 (Dz. U. z 2023 r. poz. 2451),
32. Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 kwietnia 2024 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021-2027 (Dz.U. z 2024 r. poz. 598),
33. Właściwe obowiązujące akty prawne dotyczące przygotowania i realizacji inwestycji, w tym m. in.: planowania przestrzennego, ochrony środowiska, w tym oceny wpływu przedsięwzięcia na środowisko, mające zastosowanie w zakresie przygotowania i realizacji projektu. Należy pamiętać, że wnioskodawca na każdym etapie przygotowania i realizacji projektu jest zobowiązany do stosowania obowiązujących przepisów prawnych.

Dokumenty programowe i horyzontalne

1. Program Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 przyjęty przez Zarząd Województwa Lubelskiego Uchwałą nr CCXIX/4270/2026 z dnia 2 marca 2026 roku i zatwierdzony przez Komisję Europejską decyzją wykonawczą nr C(2026)1324 dnia 25

lutego 2026 roku, zmieniającą decyzję wykonawczą nr C(2022)8382 z dnia 24 listopada 2022 roku,

2. Umowa Partnerstwa na lata 2021-2027, zatwierdzona decyzją wykonawczą C(2022)4640 z dnia 30 czerwca 2022 r.,
3. Szczegółowy Opis Priorytetów programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027, przyjęty uchwałą Zarządu Województwa Lubelskiego nr CCLXIII/5264/2026 z dnia 8 lipca 2026 r.,
4. Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030, przyjęta uchwałą nr 102 Rady Ministrów z dnia 17 września 2019 r.,
5. Strategia Rozwoju Województwa Lubelskiego do 2030 r., przyjęta uchwałą nr XXIV/406/2021 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 29 marca 2021 r.,
6. Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.), przyjęta uchwałą nr 8 Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2017 r.,
7. Strategia na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami 2021-2030, przyjęta uchwałą nr 27 Rady Ministrów z dnia 16 lutego 2021 r.,
8. Wytyczne w sprawie działań naprawczych w odniesieniu do projektów współfinansowanych w okresie programowania 2014 – 2020 oraz ubiegających się o współfinansowanie w okresie 2021 – 2027 z Funduszy UE, dotkniętych naruszeniem 2016/2046 w zakresie specustaw, dla których prowadzone jest postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko (Ares(2021)1432319 z 23.02.2021 r.),
9. Wytyczne dotyczące wyboru projektów na lata 2021-2027,
10. Wytyczne dotyczące kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027, dalej: Wytyczne kwalifikowalności,
11. Wytyczne dotyczące informacji i promocji Funduszy Europejskich na lata 2021-2027,
12. Wytyczne dotyczące realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027,
13. Wytyczne dotyczące korzystania z usług ekspertów w programach na lata 2021-2027,
14. Wytyczne dotyczące kontroli realizacji programów polityki spójności na lata 2021-2027,
15. Wytyczne dotyczące warunków gromadzenia i przekazywania danych w postaci elektronicznej na lata 2021-2027,
16. Wytyczne dotyczące realizacji zasady partnerstwa na lata 2021-2027,
17. Wytyczne dotyczące monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów na lata 2021-2027,
18. Wytyczne dotyczące zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym hybrydowych na lata 2021-2027,

19. Wytyczne dotyczące sposobu korygowania nieprawidłowości na lata 2021-2027,
20. Zawiadomienie Komisji - Wytyczne techniczne dotyczące weryfikacji infrastruktury pod względem wpływu na klimat w latach 2021–2027 (2021/C 373/01),
21. Program ochrony środowiska województwa lubelskiego 2030 przyjęty Uchwałą Sejmiku Województwa Lubelskiego Nr LIII/759/2023 z dnia 11 grudnia 2023 r.

Rozdział 2. Postanowienia ogólne

1. Wybór projektu do dofinansowania stanowi konieczny warunek objęcia danego projektu dofinansowaniem. W związku z powyższym, IZ FEL przeprowadza procedurę naboru wniosków o dofinansowanie prowadzącą do wyłonienia projektów do dofinansowania.
2. Niniejszy Regulamin zawiera informacje dotyczące zasad oceny i wyboru projektów do dofinansowania oraz warunków, na jakich odbywa się nabór wniosków o dofinansowanie w ramach Działania 3.9 Ochrona bioróżnorodności na obszarach objętych formami ochrony przyrody (typ projektu 1-7,9,10) Priorytetu III Ochrona zasobów środowiska i klimatu programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027.
3. Wybór projektów dokonywany jest w sposób konkurencyjny. Nabór trwa od **28.09.2026 r.** do **30.11.2026 r.** do godziny 23:59.
4. Możliwość składania wniosków o dofinansowanie jest ograniczona datą rozpoczęcia i zakończenia naboru.
5. Wybór projektów w sposób konkurencyjny odbywa się z poszanowaniem zasad przejrzystości, rzetelności, bezstronności, równego traktowania wnioskodawców, równego dostępu do informacji o warunkach i sposobie wyboru projektów do dofinansowania.
6. Dokumenty i informacje przedstawiane przez wnioskodawców nie podlegają udostępnieniu przez właściwą instytucję w trybie przepisów ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej oraz ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.
7. Dokumenty i informacje wytworzone lub przygotowane przez IZ FEL w związku z oceną dokumentów i informacji przedstawianych przez wnioskodawców nie podlegają, do czasu zakończenia postępowania w zakresie wyboru projektów do dofinansowania, udostępnieniu w trybie przepisów ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej oraz ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu

informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

8. Niezależnie od faktu, czy dane postępowanie się zakończyło, ION na wniosek wnioskodawcy, udziela informacji ogólnych o postępowaniu, w którym uczestniczy wnioskodawca, udziela informacji związanych z udziałem tego wnioskodawcy w postępowaniu.

Rozdział 3. Informacje o naborze

3.1. Informacje ogólne

1. Instytucją organizującą nabór i przeprowadzającą ocenę projektów oraz wybierającą projekty do dofinansowania w sposób konkurencyjny jest Zarząd Województwa Lubelskiego jako Instytucja Zarządzająca programem Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027. Czynności związane z przeprowadzeniem ww. procedury realizuje Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego w Lublinie, ul. Stefczyka 3b, 20-151 Lublin.
2. IZ FEL udostępnia niniejszy Regulamin wnioskodawcom z dniem ogłoszenia naboru określonym w Harmonogramie naborów wniosków o dofinansowanie dla programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027, zwanym dalej harmonogramem naboru wniosków, publikując go na stronie internetowej www.funduszeUE.lubelskie.pl oraz na portalu www.funduszeeuropejskie.gov.pl.
3. IZ FEL może zmieniać Regulamin w trakcie prowadzonego postępowania, z wyłączeniem[1]:
   1) zmiany sposobu wyboru projektów do dofinansowania oraz jego opisu,
   2) zmiany kryteriów wyboru projektów, gdy w ramach naboru złożony już został wniosek o dofinansowanie przez wnioskodawcę[2].
4. Zaktualizowany Regulamin wraz z informacją o zmianie, uzasadnieniem oraz terminem, od którego zmiana obowiązuje publikowany jest na stronie internetowej www.funduszeUE.lubelskie.pl oraz www.funduszeeuropejskie.gov.pl.

[1] Wyłączenia nie mają zastosowania, jeżeli konieczność dokonania zmian wynika z przepisów odrębnych.
[2] W sytuacji, w której w ramach danego postępowania w zakresie wyboru projektów do dofinansowania nie złożono jeszcze wniosku o dofinansowanie - zmiana ta skutkuje odpowiednim wydłużeniem terminu składania wniosków o dofinansowanie.

5. W przypadku zmiany Regulaminu w trakcie prowadzonego postępowania, o zmianie Regulaminu IZ FEL informuje wszystkich wnioskodawców biorących udział w naborze poprzez publikację zaktualizowanego Regulaminu na stronie internetowej www.funduszeUE.lubelskie.pl oraz www.funduszeeuropejskie.gov.pl. oraz drogą elektroniczną, na adres e-mail wskazany we wniosku o dofinansowanie – w przypadku, gdy w ramach naboru złożony został wniosek o dofinansowanie.
6. IZ FEL po zakończeniu postępowania w zakresie wyboru projektów do dofinansowania nie może zmieniać Regulaminu.
7. Ocena projektów w sposób konkurencyjny obejmuje: ocenę formalną i ocenę merytoryczną, przeprowadzaną na postawie kryteriów wyboru projektów zatwierdzonych przez KM FEL, które zostały określone w załączniku nr 5 do niniejszego Regulaminu.
8. Ocenę spełnienia przez projekt kryteriów wyboru projektów (formalnych, merytorycznych) przeprowadza KOP. Ocena projektów przebiega w dwóch etapach:
    1. ocena formalna – która będzie dokonywana w oparciu o kryteria formalne dostępu, kryteria formalne poprawności[3] oraz kryteria formalne specyficzne[4]. Niespełnienie chociaż jednego z kryteriów formalnych skutkuje negatywną oceną projektu. Projekt, który został pozytywnie oceniony w trakcie oceny formalnej podlega ocenie merytorycznej. Kryteria formalne dostępu, formalne poprawności oraz formalne specyficzne oceniane są przez pracowników ION, powołanych w skład KOP.
    2. ocena merytoryczna – która będzie dokonywana w oparciu o kryteria merytoryczne techniczne[5], kryteria merytoryczne specyficzne, kryteria trafności merytorycznej oraz kryterium rozstrzygające[6]. Kryteria merytoryczne techniczne i kryteria merytoryczne specyficzne muszą być spełnione bezwarunkowo, a niespełnienie przynajmniej jednego z nich skutkuje negatywną oceną projektu. Ocena wniosku o dofinansowanie w oparciu o kryteria trafności merytorycznej

[3] Kryteria formalne dostępu oraz formalne poprawności wskazane są w dokumencie „Metodyka i kryteria stosowane przy wyborze operacji współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027" przyjętym Uchwałą nr 276/2026 Komitetu Monitorującego Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 z dnia 22 czerwca 2026 r., w wersji obowiązującej na dzień ogłoszenia naboru..
[4] Kryteria formalne specyficzne przyjęte Uchwałą nr 262/2026 Komitetu Monitorującego Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 z dnia 9 lutego 2026 r., w wersji obowiązującej na dzień ogłoszenia naboru.
[5] Kryteria merytoryczne techniczne wskazane są w dokumencie „Metodyka i kryteria stosowane przy wyborze operacji współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027" przyjętym Uchwałą nr 276/2026 Komitetu Monitorującego Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 z dnia 22 czerwca 2026 r., w wersji obowiązującej na dzień ogłoszenia naboru.
[6] Kryteria merytoryczne specyficzne, kryteria trafności merytorycznej oraz kryterium rozstrzygające przyjęte Uchwałą nr 262/2026 Komitetu Monitorującego Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 z dnia 9 lutego 2026 r., w wersji obowiązującej na dzień ogłoszenia naboru.

oraz kryterium rozstrzygające ma na celu przypisanie projektom określonej liczby punktów. Oceny kryteriów merytorycznych dokonują pracownicy IZ FEL i/lub eksperci, powołani w skład KOP.

Jeżeli na którymkolwiek etapie oceny lub przed zawarciem umowy o dofinansowanie powstanie wątpliwość co do spełniania przez projekt kryteriów wyboru projektów uznanych za spełnione na wcześniejszych etapach oceny, KOP może dokonać ponownej weryfikacji spełniania kryteriów, nie będąc związana oceną dotychczas dokonaną.

9. Ostateczne rozstrzygnięcie w zakresie wyboru do dofinansowania w sposób konkurencyjny projektów, które uzyskały wymaganą liczbę punktów, podejmuje ZWL, kierując się liczbą przyznanych punktów oraz dostępnością środków w naborze.
10. IZ FEL zawiera z wnioskodawcami umowy o dofinansowanie.
11. Po zakończeniu oceny projektów, IZ FEL przekazuje wnioskodawcom informację o wyniku oceny. Do doręczenia informacji stosuje się przepisy działu I rozdziału 8 KPA.
12. Od wyników negatywnej oceny projektu w naborze konkurencyjnym, zgodnie z przepisami ustawy wdrożeniowej, wnioskodawcy przysługuje protest.
13. IZ FEL niezwłocznie po zakończeniu wszystkich etapów oceny zamieszcza na swojej stronie internetowej www.funduszeUE.lubelskie.pl oraz portalu www.funduszeeuropejskie.gov.pl informację o projektach wybranych do dofinansowania oraz o projektach, które otrzymały ocenę negatywną, o której mowa w art. 56 ust. 5 i 6 ustawy wdrożeniowej. W przypadku projektów wybranych do dofinansowania w informacji podaje się również wysokość przyznanej kwoty dofinansowania, wynikającą z wyboru projektów do dofinansowania.
14. Zakończenie oceny oraz opublikowanie informacji, o której mowa w pkt. 13, w odniesieniu do wszystkich projektów objętych danym postępowaniem w zakresie wyboru projektów do dofinansowania, oznacza zakończenie tego postępowania.
15. Po zakończeniu postępowania w zakresie wyboru projektów do dofinansowania IZ FEL niezwłocznie podaje do publicznej wiadomości na swojej stronie internetowej www.funduszeUE.lubelskie.pl oraz na portalu www.funduszeeuropejskie.gov.pl . informację o składzie KOP, ze wskazaniem osób, które uczestniczyły w ocenie projektów w charakterze ekspertów, o których mowa w art. 80.ustawy wdrożeniowej.
16. IZ FEL może unieważnić postępowanie w zakresie wyboru projektów do dofinansowania, jeżeli:

a) w ostatecznym terminie składania wniosków o dofinansowanie nie złożono żadnego wniosku o dofinansowanie lub
b) wystąpiła istotna zmiana okoliczności powodująca, że wybór projektów do dofinansowania nie leży w interesie publicznym, czego nie można było wcześniej przewidzieć, lub
c) postępowanie obarczone jest niemożliwą do usunięcia wadą prawną.

17. Unieważnienie postępowania w zakresie wyboru projektów do dofinansowania może nastąpić w jego trakcie, gdy zaistnieje co najmniej jedna z trzech przesłanek określonych w pkt.16.
18. Unieważnienie postępowania w zakresie wyboru projektów do dofinansowania może nastąpić po jego zakończeniu w wyniku zaistnienia przesłanek z pkt. 16 lit. b lub c.
19. IZ FEL podaje do publicznej wiadomości informację o unieważnieniu postępowania w zakresie wyboru projektów do dofinansowania w sposób konkurencyjny oraz jego przyczynach na swojej stronie internetowej oraz na portalu. Informacja ta nie stanowi podstawy do wniesienia protestu, o którym mowa w art. 63 ustawy wdrożeniowej.

3.2. Terminy i doręczenia

1. Zgodnie z art. 59 ustawy wdrożeniowej do postępowania w zakresie wyboru projektów do dofinansowania nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (KPA), z wyjątkiem art. 24 i art. 57 § 1–4, o ile ustawa nie stanowi inaczej.
2. Zgodnie z art. 56 ust. 4 ustawy wdrożeniowej do doręczenia informacji o zatwierdzonym wyniku oceny projektu oznaczającym wybór projektu do dofinansowania albo stanowiącym ocenę negatywną, o której mowa w ust. 5 i 6 stosuje się przepisy działu I rozdziału 8 KPA.

3.3. Forma komunikacji z Instytucją Organizującą Nabór

1. Z wyłączeniem przypadków wskazanych w niniejszym dokumencie, wszystkie czynności w ramach postępowania, zarówno po stronie wnioskodawcy, jak i IZ FEL dokonywane są wyłącznie za pośrednictwem systemu CST2021, przy użyciu aplikacji WOD2021 dostępnej pod adresem https://wod.cst2021.gov.pl.
2. Wnioskodawca stosuje wyłącznie formę komunikacji ustaloną w niniejszym dokumencie. Wnioskodawca zobowiązany jest dostarczyć w formie elektronicznej wraz z wnioskiem o dofinansowanie oświadczenie o świadomości skutków niezachowania

wskazanej formy komunikacji. Niezachowanie przez wnioskodawcę wymaganej formy komunikacji skutkuje uznaniem czynności za bezskuteczną.

3. Zaleca się, aby wnioskodawca bez względu na udzielone pełnomocnictwa miał pełny dostęp do danych swojej organizacji i swojego wniosku o dofinansowanie w aplikacji WOD2021.

3.4. Wyjaśnienia w zakresie procedury oceny wniosku o dofinansowanie

1. Wyjaśnień w kwestiach dotyczących procedury oceny wniosków o dofinansowanie udziela IZ FEL poprzez:
   - konsultacje elektroniczne (drogą elektroniczną na adres: defrr@lubelskie.pl). IZ FEL udziela wyjaśnień nie później niż w ciągu 7 dni od dnia otrzymania pytania.
   - konsultacje telefoniczne (pod numerem telefonu (81) 47 81 440).
2. Odpowiedzi udzielane na pytania związane z procedurą oceny i wyboru projektów są wiążące do momentu zmiany odpowiedzi. Jeśli zmiana odpowiedzi, nie wynika z przepisów powszechnie obowiązującego prawa, wnioskodawcy, którzy zastosowali się do danej odpowiedzi i złożyli wniosek o dofinansowanie w oparciu o wskazówki w niej zawarte, nie mogą ponosić negatywnych konsekwencji związanych ze zmianą odpowiedzi.
3. Wyjaśnienia w kwestiach dotyczących procedury oceny wniosków o dofinansowanie przewidzianej dla projektów w naborze, dotyczą zasad składania wniosków o dofinansowanie, oceny i wyboru projektów do dofinansowania. Pytania zadawane podczas konsultacji nie mogą dotyczyć wstępnej oceny wniosku o dofinansowanie.

3.5. Cel postępowania

Celem postępowania jest wybór do dofinansowania projektów w ramach Działania 3.9 Ochrona bioróżnorodności na obszarach objętych formami ochrony przyrody (typ projektów 1-7,9,10) Priorytetu III Ochrona zasobów środowiska i klimatu programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027.

Celem Działania 3.9 jest wzmacnianie ochrony i zachowania przyrody, różnorodności biologicznej, zielonej infrastruktury oraz przywracanie walorów przyrodniczo-krajobrazowych, w tym na obszarach miejskich, oraz ograniczanie wszelkich rodzajów zanieczyszczenia.

3.6. Źródła finansowania i kwota środków przeznaczona na dofinansowanie projektów.

1. Kwota środków z EFRR przeznaczonych na dofinansowanie projektów w naborze wynosi 4 770 150,00 PLN[7] .
2. W ramach kwoty, o której mowa w pkt 1, tworzy się rezerwę finansową, w wysokości 10% tej kwoty, tj. 477 015,00 PLN, z przeznaczeniem na wybór do dofinansowania kolejnych projektów uwzględniający wynik procedury odwoławczej, jak również na sfinansowanie różnic kursowych, o których mowa w pkt 5. Rezerwa w pierwszej kolejności jest przeznaczana na sfinansowanie różnic kursowych, o których mowa w pkt. 5 (o ile wystąpią), zaś w pozostałym zakresie podlega rozdysponowaniu poprzez wybór do dofinansowania projektów, zgodnie z zasadami, o których mowa w podrozdziale 5.3, z uwzględnieniem wyników procedury odwoławczej. Rezerwa na dofinansowanie projektów wskutek rozstrzygnięcia protestów może być uruchamiana w momencie zakończenia procedury odwoławczej w ramach wszystkich złożonych w naborze protestów, z zastrzeżeniem sytuacji, gdy kwota wynikająca z sumy kwot dofinansowania wszystkich złożonych protestów w naborze nie przekracza wartości dostępnej kwoty przewidzianej na procedurę odwoławczą.
3. Kwota alokacji określona w ust. 1 stanowi równowartość 1 100 000,00 EUR i została przeliczona na podstawie kursu EUR określonego w załączniku nr 32 do Kontraktu Programowego dla Województwa Lubelskiego. Niezależnie od zmian kursu EUR po udostępnieniu Regulaminu wnioskodawcom, kwota dostępnej alokacji w PLN w wyniku tych zmian nie może przekroczyć kwoty alokacji określonej w pkt. 1, chyba że IZ FEL podejmie decyzję o możliwości zwiększenia tej kwoty.
4. Zarząd Województwa Lubelskiego dokona wyboru projektów do dofinansowania w granicach dostępnych środków po ponownym przeliczeniu alokacji wg kursu EUR określonego w załączniku nr 32 do Kontraktu Programowego dla Województwa Lubelskiego, uwzględniając alokację w EUR wskazaną w pkt 3 niniejszego Podrozdziału. Ze względu na ryzyko wystąpienia różnic kursowych kwota dostępnej alokacji przy dokonywaniu wyboru projektów do dofinansowania może okazać się niewystarczająca dla sfinansowania całego dofinansowania projektu. W takiej sytuacji Zarząd Województwa Lubelskiego może dokonać wyboru projektu ze zmniejszonym poziomem dofinansowania, po uzyskaniu zgody wnioskodawcy.

[7] Kwota została przeliczona na podstawie aktualnego kursu EBC obowiązującego we wrześniu 2026 r. wynoszącego: 1 EUR = 4,3365 PLN.

5. Kwota dostępnej alokacji podlega też przeliczeniu przed zawarciem każdej umowy o dofinansowanie (wg kursu określonego w załączniku nr 32 do Kontraktu Programowego, obowiązującego w miesiącu zawarcia umowy). Ze względu na ryzyko wystąpienia różnic kursowych kwota dostępnej alokacji po kolejnych przeliczeniach może okazać się niewystarczająca dla dofinansowania wszystkich projektów wybranych do dofinansowania. W przypadku wyczerpania dostępnej alokacji przed podpisaniem wszystkich umów o dofinansowanie, na pokrycie różnic kursowych wykorzystywana jest rezerwa, o której mowa w pkt. 2.
6. Po zakończeniu postępowania w zakresie wyboru projektów do dofinansowania IZ FEL może wybrać do dofinansowania projekty, które zostały ocenione negatywnie w rozumieniu art. 56 ust 5 ustawy wdrożeniowej, z uwagi na wyczerpanie kwoty przeznaczonej na dofinansowanie projektów w tym naborze pod warunkiem dostępności kwoty przeznaczonej na dofinansowanie projektów w ramach Działania 3.9.
7. Wnioskodawca przystępując do naboru akceptuje powyższe warunki.

3.7. Termin, forma i miejsce składania wniosków o dofinansowanie

1. Nabór wniosków o dofinansowanie prowadzony jest w systemie teleinformatycznym CST2021, w aplikacji WOD2021 dostępnej na stronie https://wod.cst2021.gov.pl.
2. Nabór rozpoczyna się w dniu udostępnienia przez IZ FEL formularza wniosku o dofinansowanie w systemie teleinformatycznym w sposób umożliwiający złożenie wniosków o dofinansowanie.
3. Wnioskodawcy planujący złożenie wniosku o dofinansowanie w ramach naboru zobowiązani są założyć konto w systemie teleinformatycznym CST2021 w aplikacji WOD2021 (utworzenie konta w aplikacji WOD2021 oznacza utworzenie konta również w systemie CST2021, natomiast utworzenie konta CST2021 nie oznacza utworzenia konta w aplikacji WOD2021 (w tym przypadku wnioskodawca powinien powtórzyć proces założenia konta w aplikacji WOD2021)[8].
4. Wniosek o dofinansowanie należy przesłać za pośrednictwem systemu CST2021 w aplikacji WOD2021 w terminie od dnia **28.09.2026 r. do dnia 30.11.2026 r. do godz. 23:59.** Nie przewiduje się możliwości skrócenia terminu składania wniosków o dofinansowanie. W uzasadnionych przypadkach termin składania wniosków

[8] Adres email osoby wyznaczonej do reprezentowania Beneficjenta musi być indywidualnym adresem tej osoby (nikt inny nie może mieć dostępu do tej skrzynki pocztowej).

o dofinansowanie można wydłużyć. Wydłużenie terminu naboru wniosków o dofinansowanie może mieć miejsce, w szczególności, gdy:

a) wystąpi awaria WOD2021/CST2021;
b) wartość wnioskowanego wsparcia w złożonych w ramach naboru wnioskach o dofinansowanie nie wyczerpuje alokacji przeznaczonej na nabór;
c) zwiększeniu ulegnie alokacja przeznaczona na nabór;
d) potencjalni wnioskodawcy zgłoszą uzasadnioną potrzebę wydłużenia terminu naboru;
e) zmianie ulegną przepisy prawa, mające wpływ na regulacje zawarte w Regulaminie, ale nie skutkujące koniecznością anulowania naboru;
f) zmianie ulegną kryteria wyboru projektów, z zastrzeżeniem, iż kryteria wyboru projektów mogą ulec zmianie wyłącznie wówczas, gdy w ramach naboru nie został złożony jeszcze żaden wniosek o dofinansowanie.

Wsparcie techniczne i merytoryczne w zakresie funkcjonowania CST2021 można będzie uzyskać wyłącznie w godzinach pracy ION, tj. w dni robocze w godzinach 7:30 - 15:30.

5. Wnioski o dofinansowanie składane są za pośrednictwem systemu CST2021 w aplikacji WOD2021, udostępnianym pod adresem https://wod.cst2021.gov.pl. Wniosek o dofinansowanie składany jest wyłącznie w formie elektronicznej. Oznacza to, że, zgodnie z art. 52 ust 1 ustawy wdrożeniowej, IZ FEL nie może przyjąć wniosku o dofinansowanie złożonego w inny sposób, w tym w postaci papierowej. Instrukcja wypełniania wniosku o dofinansowanie dostępna jest pod adresem: Instrukcje CST2021 - WOD2021. Za moment złożenia wniosku o dofinansowanie uznawana jest data wpływu do aplikacji WOD2021.
6. Wniosek o dofinansowanie powinien zostać złożony do IZ FEL przez osobę posiadającą stosowne uprawnienia administracyjne nadane w systemie[9].
7. Wzór wniosku o dofinansowanie stanowi załącznik nr 1 do niniejszego Regulaminu.
8. Do wniosku o dofinansowanie wymagane są załączniki, których wykaz stanowi załącznik nr 2 do niniejszego Regulaminu. Dokumenty te obowiązują wnioskodawcę oraz wszystkich partnerów współrealizujących projekt (jeśli dotyczy) i powinny zostać przygotowane zgodnie z zasadami określonymi w Instrukcji wypełniania załączników, stanowiącej załącznik nr 3 do niniejszego Regulaminu.

[9] Adres email osoby wyznaczonej do reprezentowania Beneficjenta musi być indywidualnym adresem tej osoby (nikt inny nie może mieć dostępu do tej skrzynki pocztowej.

9. W razie złożenia wniosku o dofinansowanie po terminie wskazanym w ogłoszeniu o naborze, wniosek o dofinansowanie zostaje oceniony negatywnie w oparciu o kryteria formalne dostępu.
10. Wnioskodawcy wypełniają formularz wniosku o dofinansowanie przy użyciu funkcji „Utwórz wniosek” dostępnej przy naborze udostępnionym w systemie CST2021 w aplikacji WOD2021.
11. Załączniki określone w niniejszym Regulaminie wgrywane są do systemu CST2021 w aplikacji WOD2021 w formularzu wniosku o dofinansowanie w zakładce „Załączniki” w formie plików pdf, plików pdf podpisanych kwalifikowanym podpisem elektronicznym, jeżeli wymaga tego załącznik oraz arkuszy kalkulacyjnych (xls, xlsx, ods). W aplikacji WOD2021 można załączyć pliki w rozmiarze do 25 MB.
12. Zgodnie z art. 47 ustawy wdrożeniowej IZ FEL może wymagać od wnioskodawców oświadczeń na potwierdzenie faktów lub stanu prawnego, niezbędnych do oceny. Zgodnie z Wytycznymi dotyczącymi wyboru projektów na lata 2021-2027, aby ww. oświadczenia wnioskodawców spełniły wymogi, o których mowa w art. 47 ustawy wdrożeniowej muszą być opatrzone klauzulą o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń.
13. Oświadczenia wnioskodawców składane wraz z wnioskiem o dofinansowanie, w zakładce „Załączniki” muszą zostać podpisane zgodnie z pkt. 8 podrozdziału 3.7 Wytycznych ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego dotyczących wyboru projektów na lata 2021-2027, tj. przy pomocy kwalifikowanego podpisu elektronicznego.

3.8. Forma składania uzupełnień/poprawek/wyjaśnień do wniosku o dofinansowanie

1. Składanie przez wnioskodawcę wniosku o dofinansowanie, załączników, oświadczeń do momentu rozstrzygnięcia postępowania odbywa się za pośrednictwem systemu CST2021, w aplikacji WOD2021.
2. Wnioskodawca może uzupełnić lub poprawić wniosek o dofinansowanie tylko na wezwanie IZ FEL.
3. Kompletny wniosek o dofinansowanie (formularz wniosku o dofinansowanie wraz załącznikami, w tym wraz z pismem przewodnim) oraz dokumenty składane na poszczególnych etapach oceny w odpowiedzi na wezwanie IZ FEL składane są każdorazowo w systemie CST2021, w aplikacji WOD2021. Niezachowanie przez Wnioskodawcę wskazanej formy składania uzupełnień/poprawek/wyjaśnień do wniosku o dofinansowanie skutkuje uznaniem czynności za niedokonaną.

4. Wezwanie do uzupełnienia lub poprawienia wniosku o dofinansowanie przekazywane jest wnioskodawcy drogą elektroniczną, poprzez system CST2021, aplikację WOD2021. Termin wskazany w wezwaniu liczy się od dnia następującego po dniu przekazania wezwania wnioskodawcy.
5. Wnioskodawca otrzyma powiadomienie w ramach okna powiadomień w aplikacji WOD2021, jeśli przesłany wniosek o dofinansowanie zostanie odesłany do poprawy. Dodatkowo we wniosku o dofinansowanie w zakładce „Informacje o wniosku o dofinansowanie" pojawi się informacja o statusie wniosku o dofinansowanie oraz dacie złożenia wersji.
6. Zaleca się, aby na etapie naboru, oceny i wyboru projektu do dofinansowania wnioskodawca regularnie, na bieżąco, logował się w systemie CST2021.

3.9. Wycofanie (anulowanie) wniosku o dofinansowanie

1. Zarówno w trakcie trwania naboru, jak i w trakcie oceny wniosku o dofinansowanie, wnioskodawcy przysługuje prawo do wycofania (anulowania) wniosku o dofinansowanie. Anulowanie wniosku skutkuje tym, że IZ FEL nie będzie dłużej procedować z przedmiotowym wnioskiem. Wycofanie (anulowanie) wniosku o dofinansowanie na etapie naboru nie wyklucza możliwości ponownego złożenia wniosku o dofinansowanie w tym naborze, o ile zostanie dotrzymany termin przewidziany na składnie wniosków o dofinansowanie w naborze. Na etapie oceny wycofanie (anulowanie) wniosku o dofinansowanie jest równoznaczne z rezygnacją z udziału w postępowaniu.
2. Wycofanie (anulowanie) wniosku o dofinansowanie odbywa się za pośrednictwem aplikacji WOD2021 i może zostać dokonane przez osoby uprawnione przez wnioskodawcę do wskazanej czynności w systemie CST2021.
3. Informacja o wycofaniu (anulowaniu) wniosku o dofinansowanie powinna zostać przekazana w formie oświadczenia lub pisma przekazanego do IZ FEL, uwierzytelnionego przez osoby uprawnione do reprezentowania wnioskodawcy, poprzez wykorzystanie podpisu PZ/podpisu kwalifikowanego drogą elektroniczną na adres: defrr@lubelskie.pl.
4. Wycofanie (anulowanie) wniosku o dofinansowanie po zakończeniu oceny danego wniosku o dofinansowanie oznacza rezygnację z ubiegania się o dofinansowanie.

Rozdział 4. Wymagania naboru i zasady finansowania

4.1. Podmioty uprawnione do ubiegania się o dofinansowanie

Do naboru w ramach Działania 3.9 Ochrona bioróżnorodności na obszarach objętych formami ochrony przyrody uprawnione są następujące podmioty:

- JST, ich związki, porozumienia i stowarzyszenia;
- Jednostki organizacyjne JST posiadające osobowość prawną;
- Parki Krajobrazowe i Zespoły Parków Krajobrazowych;
- Podmioty sprawujące nadzór lub zarządzające obszarami chronionymi;
- Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska;
- Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe i jego jednostki organizacyjne;
- Podmioty tworzące system szkolnictwa wyższego i nauki;
- Kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych (dla typu 6,7);
- Spółki Wspólnot Gruntowych;
- Organizacje pozarządowe;
- Instytucje oświatowe;
- Ośrodki edukacji ekologicznej;
- Jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną działające w sferze ochrony środowiska;
- Spółki prawa handlowego, w których większość udziałów lub akcji posiadają jednostki samorządu terytorialnego lub ich związki;
- Spółdzielnie Mieszkaniowe (dla typu 6);
- Wspólnoty Mieszkaniowe (dla typ 6);
- Podmioty Ekonomii Społecznej (dla typu 5).

Do wsparcia nie kwalifikują się inwestycje podmiotów wykluczonych z możliwości ubiegania się o wsparcie z funduszy strukturalnych w trybie określonym w przepisach o finansach publicznych i/lub wobec których orzeczono zakaz dostępu do środków funduszy europejskich na podstawie ustawy o skutkach powierzenia wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terytorium Rzeczpospolitej Polskiej i/lub ustawy o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary[10].

[10] Zgodnie z art. 5k i art. 5l Rozporządzenia Rady (UE) nr 833/2014 oraz art. 7 ust. 1 Ustawy o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego.

4.2. Typ projektu

W ramach naboru wsparcie mogą uzyskać następujące typy projektów:

1. Działania ochronne mające na celu zachowanie lub przywrócenie właściwego stanu siedlisk przyrodniczych i gatunków roślin, grzybów, zwierząt.
2. Monitoring siedlisk przyrodniczych i gatunków roślin, grzybów, zwierząt jako element projektu ochrony bioróżnorodności.
3. Zwalczanie inwazyjnych gatunków flory i fauny, jako element projektu ochrony bioróżnorodności.
4. Rozbudowa i doposażenie ośrodków rehabilitacji dzikich zwierząt.
5. Przebudowa/remont ośrodków edukacji ekologicznej, w tym doposażenie zaplecza dydaktycznego.
6. Budowa, rozwój ośrodków oraz centrów ochrony różnorodności biologicznej w oparciu o gatunki rodzime na obszarach miejskich i pozamiejskich, np. banków genowych, ogrodów botanicznych oraz parków miejskich służących ochronie i zwiększaniu różnorodności biologicznej.
7. Rozwój infrastruktury związanej z właściwym ukierunkowaniem ruchu turystycznego na obszarach cennych przyrodniczo służącej ograniczeniu antropopresji i degradacji środowiska.
9. Opracowanie inwentaryzacji przyrodniczej obszaru realizacji projektu ochrony bioróżnorodności jako element projektu.
10. Remediacja terenów zanieczyszczonych oraz rekultywacja terenów zdegradowanych działalnością gospodarczą.

4.3. Wymagania w zakresie wskaźników projektu

Wybierając wskaźniki i określając ich wartości docelowe na etapie pisania wniosku o dofinansowanie, Wnioskodawca deklaruje, że będzie w stanie je osiągnąć i monitorować w trakcie i po zakończeniu realizacji projektu (w okresie jego trwałości).

Wnioskodawca zobowiązany jest do wyboru wszystkich adekwatnych do zakresu rzeczowego wskaźników produktu i rezultatu, które zostały określone w załączniku nr 4 do niniejszego Regulaminu, w tym w szczególności do wyboru wskaźników wymaganych w programie FEL 2021-2027, określonych w ramach Celu Szczegółowego 2 (vii) Wzmacnianie ochrony i zachowania przyrody, różnorodności biologicznej oraz zielonej infrastruktury, w tym na obszarach miejskich, oraz ograniczanie wszelkich rodzajów zanieczyszczenia, tj.:

Wskaźniki produktu

- WLWK-PLRO136 - Długość odnowionych szlaków turystycznych
- WLWK-PLRO137 - Długość utworzonych szlaków turystycznych
- WLWK-RCO036 - Zielona infrastruktura objęta wsparciem do celów innych niż przystosowanie się do zmian klimatu
- WLWK-PLRO071 – Liczba wspartych form ochrony przyrody
- PROG-FELCO01 - Liczba wspartych obiektów związanych z ochroną przyrody

Wskaźniki rezultatu

- WLWK-PLRR042 - Liczba gatunków zagrożonych, dla których wykonano działania ochronne,
- WLWK-RCR050 - Ludność odnosząca korzyści ze środków na rzecz jakości powietrza

Nie należy wprowadzać tzw. wskaźników własnych.
Wnioskodawca zobowiązany jest ponadto do wykazania we wniosku o dofinansowanie, a następnie do monitorowania na etapie realizacji projektu poniższych wskaźników kluczowych (również w przypadku zerowej wartości docelowej):

- WLWK-PLRO132 Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS),
- WLWK-PLRO199 Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (EFRR/FST/FS).

4.4. Dofinansowanie, wkład własny projektu

1. Maksymalny poziom dofinansowania projektu z EFRR: 95% wydatków kwalifikowalnych projektu[11].
2. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych: 5% wydatków kwalifikowalnych projektu.
3. Maksymalna dopuszczalna kwota dofinansowania projektu: Maksymalna dopuszczalna kwota dofinansowania projektu nie może być wyższa niż kwota środków z EFRR przeznaczonych na dofinansowanie projektów w naborze, o której mowa w podrozdziale

[11] Celem prawidłowego obliczenia poziomu dofinansowania projektu nieprzekraczającego 95% wydatków kwalifikowalnych projektu należy przyjąć system zaokrągleń liczb „w dół”.

3.6 pkt 1 Regulaminu, według stanu na dzień upływu terminu składania wniosków o dofinansowanie.

4. Minimalna i maksymalna wartość projektu: brak ograniczeń kwotowych.
5. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu: brak ograniczeń kwotowych.
6. Poziom dofinansowania z EFRR dla projektów objętych pomocą publiczną: zgodnie z właściwym programem pomocowym.

4.5. Kwalifikowalność

1. Ogólne zasady dotyczące kwalifikowalności wydatków zostały określone w Wytycznych kwalifikowalności.
2. Projekt musi być realizowany na terenie województwa lubelskiego. Przez pojęcie lokalizacji projektu należy rozumieć miejsce lub miejsca na obszarze objętym programem Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027, bezpośrednio związane z jego realizacją. Dodatkowo wskazana na etapie aplikowania lokalizacja projektu nie może ulec zmianie w trakcie oceny projektu[12].
3. Dofinansowania nie może uzyskać projekt, który został fizycznie ukończony (w przypadku robót budowlanych) lub w pełni wdrożony (w przypadku dostaw i usług) przed przedłożeniem wniosku o dofinansowanie, niezależnie od tego, czy wszystkie dotyczące tego projektu płatności zostały przez beneficjenta dokonane. Przez projekt fizycznie ukończony lub w pełni wdrożony należy rozumieć projekt, dla którego przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie nastąpił odbiór ostatnich robót, dostaw lub usług przewidzianych do realizacji w jego zakresie rzeczowym.
4. Niedozwolone jest podwójne finansowanie wydatków, zgodnie z Wytycznymi kwalifikowalności. Wnioskodawca zobowiązany jest przedłożyć na etapie aplikowania Oświadczenie wnioskodawcy dotyczące kwalifikowalności wydatków i niestosowania podwójnego finasowania, stanowiące załącznik do wniosku o dofinansowanie.
5. Wsparcie w ramach naboru musi być zgodne z Wytycznymi dotyczącymi realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027, w szczególności wsparcie jest udzielane projektom uwzględniającym koncepcję uniwersalnego projektowania, zgodnie z ww. Wytycznymi.
6. Fakt, że dany projekt kwalifikuje się do dofinansowania w ramach FEL 2021-2027 nie oznacza, że wszystkie wydatki poniesione podczas jego realizacji będą uznane za

[12] Nie dotyczy zmiany lokalizacji dokonywanej na wezwanie ION w ramach uzupełnienia/poprawy wniosku o dofinansowanie.

kwalifikowalne. Ocena kwalifikowalności wydatku polega na analizie zgodności jego poniesienia z obowiązującymi przepisami prawa unijnego i prawa krajowego, Regulaminem, umową o dofinansowanie i Wytycznymi oraz innymi dokumentami, do których stosowania beneficjent zobowiązał się w umowie o dofinansowanie.

7. Kwalifikowalność wydatków badana jest na każdym etapie projektu.
8. Wnioskodawca ma obowiązek udzielać zamówień w projekcie oraz realizować te zamówienia zgodnie z przepisami prawa powszechnie obowiązującego oraz zgodnie z zasadami określonymi w Wytycznych kwalifikowalności.
9. Wsparcie w ramach Działania nie może być udzielone w zakresie, w jakim jest wykluczone w art. 1 ust. 2 - 5 Rozporządzenia GBER oraz w art. 1 ust. 1 Rozporządzenia de minimis.
10. Projekt musi być realizowany w granicach obszarów form ochrony przyrody i/lub musi obejmować zabiegi przy obiektach chronionych na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.
11. Realizowane projekty muszą uwzględniać zastosowanie rozwiązań ochronnych i zwiększających różnorodność biologiczną. Działania niezwiązane bezpośrednio z ochroną siedlisk i gatunków chronionych, takie jak: ośrodki edukacji ekologicznej, centra ochrony bioróżnorodności, banki genowe, ogrody botaniczne oraz infrastruktura związana z kanalizowaniem ruchu turystycznego mogą stanowić maksymalnie 30% kosztów kwalifikowalnych projektu.
12. Dofinansowaniu będą podlegać projekty zgodne z Programem ochrony środowiska województwa lubelskiego 2030[13], zmierzające do poprawy stanu środowiska, redukujące negatywne oddziaływanie działalności człowieka na środowisko naturalne oraz sprzyjające kształtowaniu postaw proekologicznych.
13. Projekt planowany do realizacji w granicach obszarów form ochrony przyrody oraz obejmujących zabiegi przy obiektach chronionych na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody[14] musi posiadać pozytywną opinię organów odpowiedzialnych za ochronę przyrody na tych obszarach.
14. Wsparcie w ramach 1 typu projektów obejmuje wdrażanie zapisów dokumentów planistycznych (plany ochrony/plany zadań ochronnych) dotyczących parków

[13] Program ochrony środowiska województwa lubelskiego 2030 przyjęty uchwałą Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 11 grudnia 2023 r. Nr LIII/759/2023 w sprawie uchwalenia „Programu ochrony środowiska województwa lubelskiego 2030".

[14] Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2026 r., poz. 13 z późn.zm.). W przypadku zmiany ustawy pod uwagę brana jest wersja obowiązująca w dniu ogłoszenia naboru.

narodowych, obszarów Natura 2000, parków krajobrazowych i rezerwatów przyrody w części nie pokrywającej się z obszarami Natura 2000 oraz na obszarach Natura 2000 pokrywających się z parkiem krajobrazowym lub rezerwatem przyrody - w przypadku pokrywania się wymienionych form ochrony przyrody realizacja projektu będzie mogła być wykonana wyłącznie za zgodą organu nadzorującego obszar chroniony.

15. Wsparcie uzyskają przedsięwzięcia zwiększające potencjał przyrodniczy regionu przez działania bezpośrednio związane z ochroną zagrożonych wyginięciem oraz rzadkich gatunków zwierząt, roślin i grzybów oraz siedlisk przyrodniczych.
16. Wsparcie mogą uzyskać ośrodki rehabilitacji dzikich zwierząt posiadające zezwolenie Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska (art. 75 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie przyrody), wymienione w wykazie GDOŚ (https://www.gov.pl/web/gdos/osrodki-rehabilitacji-zwierzat).
17. W projektach obejmujących ingerencje na terenach zieleni miejskiej i pozamiejskiej, w tym parkach miejskich konieczne jest udokumentowanie wartości przyrodniczej terenu, poprzedzonej inwentaryzacją przyrodniczą, którą należy przedłożyć wraz z wnioskiem o dofinansowanie i zastosowaniem opartych na gatunkach rodzimych działań utrzymujących i zwiększających bioróżnorodność.
18. Wsparcie projektów dotyczących infrastruktury turystycznej na obszarach chronionych będzie ograniczone do inwestycji, które będą służyły wyłącznie ochronie środowiska naturalnego, poprzez skanalizowanie ruchu turystycznego oraz zapewnią ograniczenie degradacji środowiska przyrodniczego w miejscach przemieszczania się i wypoczynku osób zwiedzających.
19. Inwestycje, które nie przyczyniają się do ochrony, odnowy oraz zrównoważonego użytkowania obszarów chronionych, takie jak parkingi, drogi dojazdowe itp. nie będą kwalifikowalne.
20. Wsparcie w zakresie remediacji terenów zanieczyszczonych oraz rekultywacji terenów zdegradowanych działalnością gospodarczą może być udzielone w przypadkach, gdy podmiot odpowiedzialny za degradację terenu czy tez nielegalne składowanie odpadów nie może być zidentyfikowany lub nie może zostać obarczony odpowiedzialnością za sfinansowanie remediacji lub rekultywacji zgodnie z zasadą „zanieczyszczający płaci” oraz Dyrektywą 2004/35. Rekultywacja powinna prowadzić w pierwszej kolejności do przeznaczenia terenu na cele przyrodnicze, do rozwoju nowych terenów zielonych i zielonej infrastruktury, a także terenów spełniających funkcje publiczne oraz społeczne.
21. W projektach należy szczególnie zadbać, aby zaplanowane działania były adekwatne w stosunku do zdiagnozowanych potrzeb (w tym np. warunków terenowych, potrzeb

ochronnych gatunków, siedlisk lub ekosystemów). Zakres rzeczowy projektu powinien dotyczyć działań chroniących konkretne gatunki chronione, zbiorowiska roślinne, siedliska, uwzględniać warunki glebowe, ukształtowanie terenu itp. Jeśli w projekcie zaplanowano działania o charakterze inwestycyjnym, dobór materiałów użytych do realizacji przedsięwzięcia musi spełniać zapewnienie trwałości walorów przyrodniczych poprzez np. wykorzystanie naturalnych materiałów, zgodnie z naturalnym miejscem ich występowania np. piasek i żwir z pobliskich żwirowni.

22. Projekty realizowane na obszarach chronionych w celu uzyskania wsparcia będą musiały wykazać zgodność zaplanowanych do realizacji zadań z planami ochrony zgodnie z ustawą o ochronie przyrody oraz z aktami prawa miejscowego, dotyczącymi zakresu działań dopuszczalnych na obszarze objętym właściwą formą ochrony przyrody, w tym działaniami zidentyfikowanymi w Priorytetowych Ramach Działania (PAF) na lata 2021 – 27 dla obszarów Natura 2000.
23. Preferowane będą projekty wynikające ze strategii terytorialnych opracowanych przez partnerstwa JST w celu wdrażania Innego Instrumentu Terytorialnego (strategii rozwoju ponadlokalnego lub strategii IIT).
24. Koszty pośrednie w projekcie muszą być finansowane w oparciu o wskazaną w Regulaminie stawkę ryczałtową, z wyjątkiem operacji, których wsparcie stanowi pomoc państwa. Wówczas wszelkie wydatki w projekcie rozliczane są jako wydatki faktycznie poniesione. W przypadku objęcia projektu pomocą publiczną, koszty pośrednie w projekcie objęte zostają pomocą de minimis w wysokości nie większej niż dostępny dla wnioskodawcy limit pomocy de minimis, z zastrzeżeniem, iż wysokość tych kosztów nie może przekroczyć **3%** kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich w projekcie.
25. Wnioskodawca zobowiązany jest do jednoznacznego zdefiniowania przedmiotu projektu, a tym samym ograniczenia zakresu rzeczowego projektu wyłącznie do wymaganego warunkami niniejszego naboru. Do obowiązków wnioskodawcy należy także przedstawienie wyczerpujących informacji opisowych (deklaracje nie stanowią podstawy do spełnienia kryteriów wyboru projektu).
26. W ramach naboru do dofinansowania, z zastrzeżeniem zasad opisanych w Wytycznych kwalifikowalności, **kwalifikują się** w szczególności:
    a) koszty przygotowawcze - przeprowadzenie prac studialnych, inwentaryzacji przyrodniczej (badań terenowych, opracowania wyników i waloryzacji obszaru), ekspertyz, badań geologicznych itp., niezbędnych do realizacji inwestycji objętych projektem, przygotowanie dokumentacji technicznej: np. projekt budowlany, projekt wykonawczy, przygotowanie studium wykonalności, przygotowanie raportu

oddziaływania na środowisko, przygotowanie przetargu, w tym dokumentacji przetargowej,

b) wydatki na ochronę czynną, tj. działania zapewniające warunki do wzrostu liczebności i zachowanie, rzadkich, ginących, zagrożonych i innych cennych przyrodniczo gatunków zwierząt, roślin i grzybów, przywrócenie oraz utrzymanie właściwego stanu ich siedlisk, ochrona siedlisk przyrodniczych, działania dostosowane do przedmiotu ochrony, typu siedliska i istniejącego zagrożenia,
c) monitoring przyrodniczy (badania terenowe, koszty przejazdu, analizy laboratoryjne, fotopułapki),
d) wydatki na działania ograniczające rozprzestrzenianie się populacji gatunków obcego geograficznie pochodzenia, w tym inwazyjnych gatunków obcych (IGO), szczególnie zagrażających gatunkom rodzimym oraz roślin zagrażających zdrowiu i życiu ludzi,
e) koszty działań wspierających zapobieganie ponownej inwazji gatunków obcych,
f) rozbudowa i doposażenie ośrodków rehabilitacji dzikich zwierząt umożliwiające przyjęcie i opiekę nad większą liczbą zwierząt, podniesienie dobrostanu zwierząt, dostosowanie warunków opieki do ich wymagań środowiskowych, podniesienie poziomu opieki weterynaryjnej podczas leczenia i rekonwalescencji,
g) materiał siewny i nasadzenia gatunków rodzimych roślin, ze szczególnym uwzględnieniem lokalnej puli genowej,
h) pielęgnacja krzewów, drzew, bylin, prace ogrodnicze,
i) pielęgnacja i leczenie starodrzewu,
j) wydatki na działania zapewniające warunki do wzrostu liczebności, zachowanie, przywrócenie oraz właściwy stan siedlisk populacji rzadkich, ginących, zagrożonych i innych cennych przyrodniczo gatunków,
k) wydatki związane z inwestycjami w infrastrukturę/działania w zakresie określonym w Podrozdziale 4.2, z uwzględnieniem ograniczenia, że działania niezwiązane bezpośrednio z ochroną siedlisk i gatunków chronionych, mogą stanowić maksymalnie 30% kosztów kwalifikowalnych projektu, w tym: infrastruktura związana z ukierunkowaniem ruchu turystycznego pozwalająca chronić roślinność przez wydeptywaniem, glebę przed zagęszczaniem, zwierzęta przed płoszeniem i potrąceniem, pomosty, poręcze, szlabany,
l) usunięcie odpadów i skażonego gruntu z powierzchni terenu przeznaczonego do rekultywacji, z zastrzeżeniem wymogu udokumentowania braku możliwości zidentyfikowania podmiotu odpowiedzialnego za degradację terenu czy też

nielegalne składowanie odpadów lub obarczenia go odpowiedzialnością za sfinansowanie remediacji lub rekultywacji zgodnie z zasadą „zanieczyszczający płaci” oraz Dyrektywą 2004/35., przykrycie warstwą gruntu urodzajnego, wprowadzenie pokrywy biologicznej, spójnej z otoczeniem, skomponowanej z gatunków rodzimych, sprzyjającej wzrostowi bioróżnorodności na terenie rekultywacji,

m) wydatki na usługi nadzoru nad projektem, m.in. inspektor nadzoru inwestorskiego, inżynier kontraktu, inwestor zastępczy, nadzór nad projektem, np. przyrodniczy, ornitologiczny, dendrologiczny, nadzory architektoniczne, autorskie, z wyłączeniem kosztów koordynatora projektu oraz innego personelu zaangażowanego w zarządzanie, rozliczanie, monitorowanie projektu lub prowadzenie innych działań administracyjnych w projekcie, finansowanych w ramach kosztów pośrednich,
n) koszty pośrednie,
o) podatek VAT - może stanowić wydatek kwalifikowalny wyłącznie w przypadku, gdy – niezależnie od wartości (łącznego kosztu) projektu – brak jest prawnej możliwości jego odzyskania,
p) wydatki związane z zapewnieniem dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, dotyczące przedmiotu projektu.

Powyższa lista kosztów nie stanowi katalogu zamkniętego.

Koszty niekwalifikowalne:

a) koszty, o których mowa w podrozdziale 2.3 Wytycznych kwalifikowalności,
b) inwestycje, które nie przyczyniają się do ochrony, odnowy bioróżnorodności oraz zrównoważonego użytkowania obszarów chronionych, takie jak parkingi, drogi dojazdowe,
c) usuwanie zanieczyszczeń po zlikwidowanych zakładach będących własnością Skarbu Państwa,
d) działania w zakresie zwalczanie inwazyjnych gatunków obcych realizowane przez organy zobowiązane do podjęcia działań, wskazane w art. 21 ust. 1 pkt. 1-3, ust. 2 pkt. 1 i pkt. 2 lit. a ustawy z dnia 11 sierpnia 2021 r. o gatunkach obcych,
e) inwestycje związane z montażem nawierzchni betonowych lub o podbudowie nieprzepuszczalnej (np. cementowej lub glinianej), z wyłączeniem utwardzeń w ramach typów projektów 4,5,6,7, niezbędnych do funkcjonowania obiektu,

wynikających z wymogów technicznych, przepisów prawa lub zapewnienia bezpieczeństwa użytkowników,

f) budowa nowych utwardzeń poprzez zajęcie powierzchni dotychczas biologicznie czynnych,
g) wkład niepieniężny,
h) wydatki dotyczące środków transportu,
i) wydatki związane z zakupem urządzeń, maszyn zasilanych paliwami kopalnymi, w przypadku gdy istnieje realna alternatywna technologia o obniżonej albo zerowej emisyjności,
j) wydatki na budowę szczelnego zbiornika na nieczystości ciekłe,
k) wydatki związane z zakupem urządzeń niezbędnych do utrzymania powstałej lub zmodernizowanej w ramach projektu infrastruktury m.in. kosiarki, zamiatarki, odśnieżarki, itp.,
l) koszty szkoleń, z wyłączeniem kosztów szkoleń wkalkulowanych w cenę dostawy środków trwałych/wartości niematerialnych i prawnych niezbędnych do zapewnienia ochrony bioróżnorodności,
m) wydatki na inwestycje w zakresie produkcji, przetwarzania, transportu, dystrybucji, magazynowania lub spalania paliw kopalnych, w tym na nieefektywne źródła ciepła oparte o paliwa kopalne (m.in. węgiel, gaz),
n) wydatki poniesione w związku z zastosowaniem technik finansowania, które nie powodują natychmiastowego przeniesienia prawa własności do danego dobra na beneficjenta (np. leasing),
o) działania informacyjno-edukacyjne,
p) wydatki na instalacje do produkcji energii z odnawialnych źródeł energii (OZE), z wyłączeniem urządzeń wykorzystujących OZE do zasilania własnego (np. interaktywne tablice informacyjne), o ile ich koszt jednostkowy i charakter nie wskazują na budowę odrębnego źródła energii w rozumieniu Ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii.

Powyższa lista wydatków nie stanowi katalogu zamkniętego.

4.6. Uproszczone metody rozliczania wydatków

1. W ramach projektu wydatki przeznaczone na pokrycie kosztów pośrednich określonych w Regulaminie będą rozliczane wyłącznie za pomocą stawki ryczałtowej wynoszącej

3%[15] kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich projektu, z wyjątkiem operacji, których wsparcie, w całości lub w części, stanowi pomoc państwa (z wyłączeniem pomocy de minimis). Rozliczenie tych kosztów będzie następowało w kolejnych wnioskach o płatność, z zastosowaniem stawki, odniesionej do objętej danym wnioskiem kwoty kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich projektu.

2. Weryfikacja wydatków na pokrycie kosztów pośrednich polega na sprawdzeniu, czy wnioskodawca prawidłowo zastosował wysokość stawki ryczałtowej oraz czy prawidłowo wykazał kwotę kosztów bezpośrednich będących podstawą wyliczenia z wykorzystaniem stawki ryczałtowej.
3. Koszty pośrednie projektu to koszty niezbędne do realizacji projektu, których nie można bezpośrednio przypisać do głównego celu projektu, w szczególności koszty administracyjne związane z obsługą projektu, które nie wymagają podejmowania merytorycznych działań zmierzających do osiągnięcia celu projektu.
4. Do katalogu kosztów pośrednich zaliczane są:
   a) koszty koordynatora projektu oraz innego personelu zaangażowanego w zarządzanie, rozliczanie, monitorowanie projektu lub prowadzenie innych działań administracyjnych w projekcie, w szczególności koszty wynagrodzenia tych osób, ich delegacji służbowych i szkoleń,
   b) koszty zarządu (wynagrodzenia osób uprawnionych do reprezentowania jednostki, których zakresy czynności nie są przypisane wyłącznie do projektu, np. kierownika jednostki),
   c) koszty personelu obsługowego (obsługa kadrowa, finansowa, administracyjna, sekretariat, kancelaria, obsługa prawna, w tym dotycząca zamówień) na potrzeby funkcjonowania jednostki,
   d) koszty obsługi księgowej (wynagrodzenia osób księgujących wydatki w projekcie, koszty związane ze zleceniem prowadzenia obsługi księgowej projektu biuru rachunkowemu),
   e) koszty utrzymania powierzchni biurowych (czynsz, najem, opłaty administracyjne),
   f) wydatki związane z otworzeniem lub prowadzeniem wyodrębnionego na rzecz projektu subkonta na rachunku płatniczym lub odrębnego rachunku płatniczego,
   g) odpisy amortyzacyjne, koszty najmu lub zakupu aktywów (środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych) używanych na potrzeby osób, o których mowa w lit. a - d,

[15] Celem prawidłowego obliczenia wysokości kosztów pośrednich w projekcie nieprzekraczającej 3% kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich projektu należy przyjąć system zaokrągleń liczb „w dół".

h) opłaty za energię elektryczną, cieplną, gazową i wodę, opłaty przesyłowe, opłaty za odprowadzanie ścieków, opłaty za wywóz odpadów komunalnych,
i) koszty usług pocztowych, telefonicznych, internetowych, kurierskich,
j) koszty usług powielania dokumentów,
k) koszty materiałów biurowych i artykułów piśmienniczych,
l) koszty ochrony,
m) opłaty pobierane od dokonywanych transakcji płatniczych (krajowych lub zagranicznych).
n) koszty promocji.

5. Niedopuszczalna jest sytuacja, w której koszty pośrednie zostaną rozliczone w ramach kosztów bezpośrednich. Właściwa instytucja dokonująca oceny kwalifikowalności na etapie wyboru projektu weryfikuje, czy w ramach zadań obejmujących koszty bezpośrednie nie zostały wykazane koszty, które stanowią koszty pośrednie.

4.7. Informacja i promocja w projekcie

Beneficjent jest zobowiązany do wypełniania obowiązków informacyjnych i promocyjnych, w tym informowania społeczeństwa o dofinansowaniu projektu przez Unię Europejską, zgodnie z Rozporządzeniem ogólnym (w szczególności z załącznikiem IX - Komunikacja i Widoczność), Podręcznikiem wnioskodawcy i beneficjenta Funduszy Europejskich na lata 2021-2027 w zakresie informacji i promocji oraz zgodnie z § 19 umowy o dofinansowanie projektu i załącznikiem do umowy (wyciąg z zapisów „Podręcznika wnioskodawcy i beneficjenta Funduszy Europejskich na lata 2021-2027 w zakresie informacji i promocji”).

Zgodnie z zapisami art. 50 ust. 1 pkt e) Rozporządzenia ogólnego, w przypadku operacji o znaczeniu strategicznym i operacji, których łączny koszt przekracza 10 000 000 EUR, beneficjent ma obowiązek zorganizowania wydarzenia informacyjnego lub działań komunikacyjnych, stosownie do sytuacji, a także włączenia w te działania Komisji oraz IZ FEL w odpowiednim terminie (podczas realizacji projektu).

4.8. Zasady horyzontalne

1. Wybór projektu odbywa się w oparciu o przesłanki i zasady określone w ustawie wdrożeniowej oraz innych przepisach krajowych i unijnych.
2. Wybrany projekt do dofinansowania musi być zgodny z zapisami art. 9 Rozporządzenia ogólnego, wymogami Konwencji ONZ o Prawach Osób Niepełnosprawnych (w szczególności art.19), w tym Komentarzami Ogólnymi 4 i 5 oraz uwagami końcowymi dla

Polski Komitetu ONZ ds. Praw Osób Niepełnosprawnych, z należytym poszanowaniem zasad równości, wolności wyboru, prawa do niezależnego życia, dostępności i zakazu wszelkich form segregacji. Inwestycje muszą wykazać zgodność działań odnośnie przestrzegania zobowiązań w zakresie praw człowieka, a mianowicie Kartą Praw Podstawowych (KPP), Europejskim Filarem Praw Społecznych, Strategią na rzecz praw osób niepełnosprawnych 2021-2030.

3. Projekt musi być zgodny z art. 9 Rozporządzenia ogólnego, który nakłada obowiązek podjęcia działań w celu zapobiegania wszelkiej dyskryminacji ze względu na płeć, rasę, lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną. Projekt musi być realizowany zgodnie ze Standardami dostępności oraz z uwzględnieniem przestrzegania procedur KPP i Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych (KPON). Zalecane jest stosowanie postanowień Europejskiego Aktu o Dostępności, a w odniesieniu do Karty Praw Podstawowych UE pomocne mogą być „Wytyczne Komisji Europejskiej dotyczące zapewnienia poszanowania Karty praw podstawowych Unii Europejskiej przy wdrażaniu europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych", w szczególności załącznik nr III.
4. Zgodnie z zapisami Wytycznych dotyczących realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027 projekt musi być zgodny z zasadami równościowymi:
   a) zasadą równości szans i niedyskryminacji oraz
   b) zasadą równości kobiet i mężczyzn.
5. Przestrzeganie zasad równościowych wynika z art. 2 i 3 Traktatu o Unii Europejskiej. Ww. Wytyczne mają na celu zapobieganie wszelkiej dyskryminacji ze względu na różne przesłanki, w tym: płeć, rasę, kolor skóry, pochodzenie etniczne lub społeczne, cechy genetyczne, język, religię lub przekonania, poglądy polityczne lub wszelkie inne poglądy, przynależność do mniejszości narodowej, majątek, urodzenie, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną na każdym etapie i w każdym procesie realizacji projektu tj. podczas przygotowywania, wdrażania, monitorowania, sprawozdawczości, ewaluacji, promocji i kontroli projektu.
6. Wszelkie działania finansowane z EFRR muszą służyć, czy umożliwiać swobodne z nich korzystanie także osobom z niepełnosprawnościami. Jest to spowodowane szczególnie trudną sytuacją osób z niepełnosprawnościami w dostępie do produktów, usług i udziału w życiu społeczno-gospodarczym.
7. Zgodnie z ideą projektowania uniwersalnego, infrastruktura, produkty i usługi zaprojektowane i zrealizowane z uwzględnieniem potrzeb osób

z niepełnosprawnościami, muszą służyć wszystkim użytkownikom i likwidować lub ograniczać różne bariery, również takie na które napotykają osoby bez niepełnosprawności (np. cudzoziemcy, osoby starsze, kobiety w ciąży itp.).

8. Projekt musi wspierać zrównoważony rozwój oraz służyć zachowaniu, ochronie i poprawie jakości środowiska, w myśl art. 11 i art. 191 ust. 1 określonym w art. 11 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej, a także uwzględniać zasady „zanieczyszczający płaci", być zgodny z celami ONZ dotyczącymi zrównoważonego rozwoju, a także porozumienia paryskiego przyjętego na mocy Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu i zasady DNSH, czyli „nie czyń znaczącej szkody" (art. 9 ust. 4 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów na lata 2021-2027), w tym w szczególności wykorzystanie nowoczesnych, energooszczędnych rozwiązań technicznych i technologicznych, zastosowanie technologii przyjaznych środowisku przyrodniczemu.

4.8.1. Realizacja zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami

1. Niezależnie od wymogów wynikających z Rozporządzenia ogólnego, zapisy ratyfikowanej w dniu 6 września 2012 r. przez Polskę Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych zobowiązują Polskę do zwiększenia możliwości korzystania z praw przez osoby z niepełnosprawnościami, w tym eliminacji barier oraz zapewnienia pełnego uczestnictwa we wszystkich sferach życia.
2. Na tej podstawie wnioskodawca zobowiązany jest przedstawić we wniosku o dofinansowanie sposób realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami w ramach projektu.
3. Wnioskodawca musi zapewnić dostępność do oferowanego w projekcie wsparcia oraz dostępność wszystkich produktów projektu (które nie zostały uznane za neutralne) dla wszystkich ich użytkowników. Wnioskodawca zobowiązany jest do zapewnienia dostępności oferowanego wsparcia zgodnie ze standardami dostępności dla polityki spójności 2021-2027, które stanowią załącznik nr 2 do Wytycznych w zakresie realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027. W przypadku projektów (w tym ich produktów) nieobjętych standardem dostępności beneficjent powinien zapewnić realizację zasady dostępności w ramach innych działań projektowych, np. na poziomie zarządzania projektem lub działań informacyjno-promocyjnych (np. strona projektu zgodna z WCAG 2.1 – w tłumaczeniu na język polski: wytyczne dotyczące ułatwień w dostępie do treści publikowanych w Internecie).

4. Realizacja zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami (zasada dostępności) w projektach współfinansowanych z funduszy unijnych powinna być realizowana na wszystkich etapach wdrażania projektu, w tym na etapie przygotowania projektu, czyli analizy, definiowania celów, planowania działań i budżetu, określania rezultatów, a także podczas jego realizacji, rozliczania, monitorowania i kontroli.
5. Zasada może być realizowana poprzez zastosowanie **uniwersalnego projektowania** oraz **mechanizmu racjonalnych usprawnień** (MRU). Są to narzędzia umożliwiające kompleksowe podejście do planowania i projektowania zarówno produktów jak i odpowiedniego otoczenia, mając na celu promowanie społeczeństwa włączającego wszystkich obywateli oraz zapewniając im pełną równość oraz możliwość uczestnictwa.
6. **Uniwersalne projektowanie** jest to projektowanie produktów oraz otoczenia tak, aby były one dostępne dla wszystkich ludzi (także osób z niepełnosprawnościami) w największym możliwym stopniu, bez potrzeby adaptacji bądź wyspecjalizowanego projektowania. Uniwersalne projektowanie nie wyklucza możliwości zapewnienia dodatkowych udogodnień dla szczególnych potrzeb osób z niepełnosprawnościami, jeżeli jest to potrzebne. Koncepcja uniwersalnego projektowania jest realizowana przez zastosowanie **co najmniej standardów dostępności**, które stanowią załącznik nr 2 do Wytycznych dotyczących realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027.
7. W sytuacjach wyjątkowych dopuszcza się odstępstwa od ww. wymogu, pod warunkiem rzeczowego uzasadnienia w treści wniosku o dofinansowanie, dlaczego projekt nie będzie spełniał wymogu dostępności poprzez koncepcje uniwersalnego projektowania. Zasadność takiego wyłączenia każdorazowo jest oceniona przez ION podczas weryfikacji wniosków o dofinansowanie. W przypadku każdej nowotworzonej inwestycji konieczna jest zatem ocena zgodności danego produktu z koncepcją uniwersalnego projektowania a mechanizm racjonalnych usprawnień (został poniżej opisany), powinien być stosowany jedynie po wcześniejszym stwierdzeniu braku możliwości zastosowania koncepcji uniwersalnego projektowania. Ewentualna neutralność projektu w stosunku do zasady dostępności, powinna być rozumiana w kategoriach wyjątku od reguły. W tych wyjątkowych przypadkach, gdy produkty projektu wprost nie realizują zasady dostępności dopuszczalne jest wykazanie neutralności produktów projektu. Należy jednocześnie podkreślić, iż przyjęcie do realizacji projektów, w przypadku których aspekt zapewnienia dostępności został w nieuzasadniony sposób pominięty, stanowi naruszenie przepisów Rozporządzenia ogólnego. Należy również zauważyć, iż jeśli przynajmniej

jeden z elementów projektu realizuje zasadę dostępności, nie jest to projekt neutralny. W przypadku gdy produkty (usługi) projektu nie mają swoich bezpośrednich użytkowników/użytkowniczek dopuszczalne jest uznanie, że mają one charakter neutralny wobec zasady równości szans i niedyskryminacji. Wnioskodawca musi wykazać we wniosku o dofinansowanie, że dostępność nie dotyczy danego produktu (lub usługi). Ostateczna decyzja o uznaniu danego produktu (lub usługi) za neutralny należy do oceny wniosku o dofinansowanie. W przypadku uznania, że dany produkt (lub usługa) jest neutralny, projekt zawierający ten produkt (lub usługę) może być uznany za zgodny z zasadą równości szans i niedyskryminacji. **Uznanie neutralności określonych produktów (usług) projektu nie zwalnia jednak beneficjenta ze stosowania standardów dostępności dla realizacji pozostałej części projektu, dla której standardy dostępności mają zastosowanie**.

8. Drugim narzędziem jest **mechanizm racjonalnych usprawnień (MRU),** który oznacza możliwość sfinansowania specyficznych działań dostosowawczych, uruchamianych wraz z pojawieniem się w projekcie osoby z niepełnosprawnością (w charakterze uczestnika/uczestniczki lub członkini/członkowi personelu projektu. Mechanizm ten jest definiowany jako konieczne i odpowiednie zmiany oraz dostosowania, nienakładające nieproporcjonalnego lub nadmiernego obciążenia, rozpatrywane osobno dla każdego konkretnego przypadku, w celu zapewnienia osobom z niepełnosprawnościami możliwości korzystania z wszelkich praw człowieka i podstawowych wolności oraz ich wykonywania na zasadzie równości z innymi osobami. Zgodnie z zapisami Wytycznych dotyczących realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027, w projektach, w których pojawiły się nieprzewidziane na etapie planowania wydatki związane z zapewnieniem dostępności uczestnikowi/uczestniczce (lub członkowi/członkini personelu) projektu, jest możliwe zastosowanie MRU. Co do zasady, środki na finansowanie MRU nie są planowane w budżecie projektu na etapie wnioskowania o jego dofinansowanie. Mechanizm racjonalnych usprawnień znajduje więc zastosowanie w przypadku, gdy nie ma możliwości realizacji wsparcia w środowisku wprost dostępnym lub gdy koszt uzyskania dostępności byłby wysoki. Mechanizm racjonalnych usprawnień jak wspomniano powyżej to mechanizm uruchamiany dopiero w trakcie realizacji projektu, gdy do udziału w projekcie zgłoszą się osoby z niepełnosprawnością, których udziału nie przewidziano na etapie przygotowania projektu. Pozwala on na elastyczne reagowanie na potrzeby uczestników i zapewnia im optymalne (szyte na miarę) usprawnienia. Co do zasady, środki na finansowanie MRU nie są planowane w budżecie projektu na etapie wnioskowania o jego dofinansowanie.

9. W przypadku wystąpienia w projekcie potrzeby sfinansowania kosztów związanych z zapewnieniem dostępności, beneficjent ma możliwość skorzystania z przesunięcia środków w budżecie projektu lub wykorzystania powstałych oszczędności. W przypadku braku możliwości pokrycia wydatków związanych z MRU z bieżącego budżetu projektu, IZ umożliwia zwiększenie wartości projektu o niezbędne koszty MRU – pod warunkiem dostępności środków.
10. Decyzję w sprawie sfinansowania MRU podejmuje IZ FEL, biorąc pod uwagę między innymi zasadność i racjonalność poniesienia dodatkowych kosztów w projekcie.
11. Średni koszt MRU na 1 osobę w projekcie nie może przekroczyć 15 tysięcy PLN brutto.
12. Jednakże na etapie konstruowania budżetu projektu, nie należy w nim uwzględniać kosztów na racjonalne usprawnienia, gdy projekt nie jest w całości skierowany do osób z niepełnosprawnościami Trzeba jednak pamiętać, że racjonalne usprawnienia powinny być mechanizmem wtórnym w zakresie zapewnienia dostępności, gdyż z zasady każde wsparcie, zarówno w projektach dedykowanych osobom z niepełnosprawnościami, jak i ogólnodostępnych, powinno być dostępne.
13. Kwota wydatków poniesionych na MRU (wydatków bezpośrednich) wchodzi do podstawy wyliczenia przysługujących na etapie rozliczania kosztów pośrednich. Wpływa tym samym na zwiększenie możliwych do rozliczenia kosztów pośrednich w projekcie. Na etapie rozliczenia projektu – wyliczając przysługujące beneficjentowi koszty pośrednie według uprzednio uzgodnionej stawki ryczałtowej – uwzględnia się wszystkie wydatki bezpośrednie, również te wynikające z MRU.
14. Informacje o zapewnieniu zasady dostępności – w tym przede wszystkim koncepcji uniwersalnego projektowania i równego dostępu – muszą być uwzględnione we wniosku o dofinansowanie.
15. We wniosku o dofinansowanie w zależności od ich specyfiki powinny znaleźć się informacje dotyczące:
    - stosowania standardu WCAG 2.1 przynajmniej na poziomie AA – w odniesieniu do stron internetowych, systemów teleinformatycznych i dokumentów,
    - uwzględnienia w promocji inwestycji usług dostępnościowych – na przykład poprzez informacje, że materiały promocyjne dotyczące inwestycji (filmy itp.) będą zawierały napisy, tłumacza PJM i audiodeskrypcję,
    - spełnienia zasady dostępności, neutralność może dotyczyć wyjątkowych projektów,
    - wyczerpującego uzasadnienia braku zastosowania zasady dostępności dla produktów projektu.

4.8.2. Zasada równości kobiet i mężczyzn

1. Przez zgodność z zasadą równości kobiet i mężczyzn należy rozumieć z jednej strony zaplanowanie takich działań w projekcie, które wpłyną na wyrównywanie szans danej płci będącej w gorszym położeniu (o ile takie nierówności zostały zdiagnozowane w projekcie). Z drugiej strony zaś stworzenie takich mechanizmów, aby na żadnym etapie wdrażania projektu nie dochodziło do dyskryminacji i wykluczenia ze względu na płeć. Zasada równości kobiet i mężczyzn polega więc na zapewnieniu sytuacji, w której kobietom i mężczyznom przypisuje się taką samą wartość społeczną, równe prawa i równe obowiązki oraz gdy mają oni równy dostęp do korzystania z zasobów (np. środki finansowe, szanse rozwoju). Zasada ta ma gwarantować możliwość wyboru drogi życiowej bez ograniczeń wynikających ze stereotypów płci.
2. Wnioskodawca zobowiązany jest do przedstawienia we wniosku o dofinansowanie sposobu realizacji zasady równości kobiet i mężczyzn w ramach projektu.
3. Podczas analizy potrzeby realizacji projektu wnioskodawca powinien uwzględnić sytuację kobiet i mężczyzn biorąc pod uwagę, czy istnieją bariery równościowe (systemowe nierówności i ograniczenia jednej z płci, najczęściej kobiet, które są powielane i utrwalane społecznie i kulturowo) w kontekście obszaru realizacji projektu/tematyki projektu.
4. Wnioskodawca powinien wskazać, jakiego rodzaju działania zostaną zrealizowane w projekcie na rzecz niwelowania zdiagnozowanych barier równościowych.
5. W przypadku, kiedy nie zdiagnozowano żadnych barier równościowych, należy we wniosku o dofinansowanie przewidzieć działania, zmierzające do przestrzegania zasady równości kobiet i mężczyzn i wnioskodawca powinien zadeklarować, że będzie przestrzegał zasady równości kobiet i mężczyzn, tak, aby na żadnym etapie realizacji projektu ww. bariery się nie pojawiły.
6. Działaniem wspierającym równość kobiet i mężczyzn jest budowanie przekazu informacyjnego i promocyjnego w oparciu o przekazy wolne od stereotypów (język, grafika, obrazy). We wniosku o dofinansowanie powinna się znaleźć informacja o tym, w jaki sposób ten niestereotypowy przekaz będzie realizowany.
7. Wnioskodawca powinien również wskazać, w jaki sposób planuje zapewnić realizację zasady równości kobiet i mężczyzn w ramach procesu zarządzania projektem. Informacja ta powinna zawierać propozycję konkretnych działań, jakie zostaną podjęte w projekcie w ramach zarządzania. Równościowe zarządzanie projektem polega przede wszystkim na zapewnieniu, że osoby zaangażowane w realizację projektu (na przykład

personel odpowiedzialny za zarządzanie, personel merytoryczny, personel wykonawcy/partnera) posiadają odpowiednią wiedzę w zakresie obowiązku przestrzegania zasady równości kobiet i mężczyzn i potrafią stosować tę zasadę w codziennej pracy przy projekcie.

8. Dopuszczalne jest także uznanie neutralności projektu w stosunku do zasady równości kobiet i mężczyzn. Decyzja o uznaniu danego projektu za neutralny należy do instytucji oceniającej wniosek o dofinansowanie. O neutralności można mówić jednak tylko wtedy, kiedy we wniosku o dofinansowanie wnioskodawca uzasadni, dlaczego dany projekt nie jest w stanie zrealizować jakichkolwiek działań w zakresie zgodności z ww. zasadą, a uzasadnienie to zostanie uznane przez instytucję oceniającą projekt za adekwatne i wystarczające.

4.8.3. Zasada zrównoważonego rozwoju oraz DNSH, czyli „nie czyń znaczącej szkody”

1. Zasada zrównoważonego rozwoju i zasada „nie czyń poważnych szkód” (ang. DNSH - do no significant harm) mają na celu zapewnienie, że realizacja celów polityki spójności będzie zgodna ze standardami i priorytetami Unii Europejskiej w zakresie klimatu i środowiska, a także nie spowoduje poważnych szkód w środowisku naturalnym.
2. Zasada zrównoważonego rozwoju oznacza, że rozwój społeczny i gospodarczy nie może pozostawać w konflikcie z interesami ochrony środowiska i ładu przestrzennego. Projektowane działania muszą zatem uwzględniać potrzeby przyszłych pokoleń, dlatego nie mogą naruszać równowagi przyrodniczej i przestrzennej. Wszelkie działania będą realizowane z uwzględnieniem potrzeb zachowania różnorodności biologicznej, zrównoważonego podejścia do użytkowania zasobów przyrody, przywrócenia i utrwalenia ładu przestrzennego oraz wymogów ochrony obszarów cennych przyrodniczo, w tym ich integralności i spójności.
3. Osiągnięcie założeń zrównoważonego rozwoju będzie możliwe również przez promowanie oraz stosowanie rozwiązań proekologicznych dostosowanych do charakteru przedsięwzięcia, w tym zielonych zamówień publicznych.
4. Zgodność z zasadą „nie czyń znaczącej szkody” (zasadą DNSH) oceniana jest w odniesieniu do następujących sześciu celów środowiskowych, wynikających z art. 9 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje, zmieniające rozporządzenie (UE) 2019/2088 (Dz. Urz. UE L 198 z 22.6.2020, s. 13):
   - łagodzenie zmian klimatu;

- adaptacja do zmian klimatu;
- zrównoważone wykorzystywanie i ochrona zasobów wodnych i morskich;
- gospodarka o obiegu zamkniętym;
- zapobieganie i kontrola zanieczyszczeń powietrza, wody lub ziemi;
- ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów.

W artykule 17 rozporządzenia, dla każdego ze zdefiniowanych celów środowiskowych przedstawiono sytuacje, w których daną działalność gospodarczą uznaje się za powodującą znaczące szkody.

5. W ramach potwierdzenia spełnienia zasady „nie czyń poważnych szkód" należy odnieść się do zapisów Oceny DNSH dla Projektu programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027. Ocenę przeprowadzono dla wszystkich typów działań możliwych do wsparcia w ramach celów szczegółowych ujętych w Priorytetach FEL 2021-2027. Celem analizy jest ocena tego czy realizacja ujętych w projekcie typów działań nie wyrządzi poważnych szkód dla celów środowiskowych, określonych w ww. Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 z dnia 18 czerwca 2020 r.

4.9. Pomoc publiczna i pomoc de minimis

Z uwagi na charakter oraz zakres wsparcia, a także potencjalnych wnioskodawców w ramach Działania 3.9 Ochrona bioróżnorodności na obszarach objętych formami ochrony przyrody, (typy projektów 1-7, 9, 10) przewiduje się, że wsparcie udzielone w ramach przedmiotowego naboru, co do zasady nie będzie stanowić pomocy państwa. Jednakże w sytuacji, gdy na dofinansowanej infrastrukturze prowadzona będzie działalność gospodarcza, tj. oferowanie dóbr i usług na rynku, możliwe jest spełnienie przesłanek dla pomocy państwa, np. w zakresie wynajmu powierzchni pod działalność komercyjną.

Projekt podlega indywidualnemu badaniu w zakresie wystąpienia pomocy publicznej. Wnioskodawca zobowiązany jest do wykonania Testu pomocy publicznej, zgodnie ze wzorem określonym w niniejszym naborze. Test pomocy publicznej stanowi Rozdział 3 formularza Studium Wykonalności (tj. załącznik nr 2 do wniosku o dofinansowanie).

W rozumieniu przepisów unijnego prawa konkurencji, każdy kto oferuje towary lub usługi na rynku prowadzi działalność gospodarczą. W takim przypadku, aby stwierdzić, czy projekt

powinien zostać objęty pomocą publiczną, należy zweryfikować projekt pod kątem spełniania przesłanek określonych w art. 107 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE)[16].

Na podstawie art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) można uznać, iż pomocą publiczną jest wsparcie udzielane przedsiębiorstwu[17], o ile jednocześnie spełnione są następujące warunki:

a) jest przyznawane przez Państwo lub pochodzi ze środków państwowych - środki pochodzące z funduszy europejskich stanowią środki przyznawane z zasobów państwowych. Tym samym środki, które beneficjent uzyska z FEL 2021-2027, będą pochodziły z zasobów państwowych. Co oznacza, że każdorazowo będzie spełniona pierwsza przesłanka występowania pomocy publicznej.
b) udzielane jest na warunkach korzystniejszych niż oferowane na rynku - dotacja bezzwrotna stanowi korzyść ekonomiczną, której przedsiębiorca nie uzyskałby w normalnych warunkach rynkowych. Co oznacza, że każdorazowo będzie spełniona druga przesłanka występowania pomocy publicznej.
c) ma charakter selektywny (uprzywilejowuje określone przedsiębiorstwo lub przedsiębiorstwa albo produkcję określonych towarów) - dofinansowanie w ramach FEL 2021-2027 ma charakter selektywny, gdyż przyznawane jest dla konkretnego podmiotu. Co oznacza, że każdorazowo będzie spełniona trzecia przesłanka występowania pomocy publicznej.
d) grozi zakłóceniem lub zakłóca konkurencję oraz wpływa na wymianę handlową między Państwami Członkowskimi UE - uznaje się, że środek przyznany przez państwo zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji, jeżeli może on powodować poprawę pozycji konkurencyjnej beneficjenta w porównaniu z pozycją innych przedsiębiorstw, z którymi beneficjent konkuruje. Za wpływ na wymianę handlową pomiędzy państwami członkowskimi uznaje się co najmniej prawdopodobieństwo wpływu na taką wymianę.

Aby wsparcie stanowiło pomoc publiczną, wymienione powyżej warunki muszą zaistnieć łącznie. W przypadku, gdy którykolwiek z powyższych warunków nie jest spełniony, nie mamy do czynienia z pomocą publiczną.

Zgodnie z pkt. 207 Zawiadomienia Komisji w sprawie pojęcia pomocy państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w przypadkach infrastruktury

[16] Instytucja organizująca nabór rekomenduje ocenę zgodności projektu z art. 107 TFUE w oparciu o Zawiadomienie Komisji w sprawie pojęcia pomocy państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.
[17] Za przedsiębiorstwo uznaje się podmiot prowadzący działalność gospodarczą bez względu na jego formę prawną (zgodnie z załącznikiem nr I do Rozporządzenia GBER).

podwójnego wykorzystania, jeżeli, jest ona prawie wyłącznie wykorzystywana do celów działalności niegospodarczej, finansowanie takiej infrastruktury może w całości wykraczać poza zakres zasad pomocy państwa, pod warunkiem że użytkowanie do celów działalności gospodarczej ma charakter czysto pomocniczy, tj. działalności bezpośrednio powiązanej z eksploatacją infrastruktury, koniecznej do eksploatacji infrastruktury lub nieodłącznie związanej z podstawowym wykorzystaniem o charakterze niegospodarczym. Uznaje się, że taka sytuacja ma miejsce, gdy działalność gospodarcza pochłania takie same nakłady jak podstawowa działalność o charakterze niegospodarczym, takie jak materiały, sprzęt, siła robocza lub aktywa trwałe. Działalność gospodarcza o charakterze pomocniczym musi mieć ograniczony zakres, w odniesieniu do wydajności infrastruktury. Użytkowanie infrastruktury do celów gospodarczych można uznać za działalność pomocniczą, jeżeli wydajność przydzielana co roku na taką działalność nie przekracza 20% całkowitej rocznej wydajności infrastruktury (przypis 305 do pkt 207 ww. Zawiadomienia). Proporcję w zakresie wykorzystania infrastruktury można ustalić np. odnosząc się do czasu (liczby godzin w skali roku), w jakim dana infrastruktura jest wykorzystywana na cele gospodarcze i niegospodarcze. Mechanizm ten nie może być oparty na przychodach lub dochodach osiąganych z działalności gospodarczej i niegospodarczej. Jeśli liczba godzin wykorzystania obiektu na cele gospodarcze będzie mniejsza niż 20% całkowitego czasu użytkowania obiektu, wówczas można uznać, iż obiekt w całości ma charakter niegospodarczy. Wnioskodawcy wykazując, że w ramach projektu zastosowanie ma pkt. 207 Zawiadomienia Komisji w sprawie pojęcia pomocy państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej zobowiązany jest, w zakresie wskazanym w umowie o dofinansowanie, do monitorowania wykorzystania infrastruktury na działalność gospodarczą i niegospodarczą (podlega mechanizmowi monitorowania i wycofania w okresie ekonomicznej użyteczności środka trwałego/wartości niematerialnych i prawnych, zgodnym z ustawą o rachunkowości).

Jednakże w przypadku projektów kwalifikujących się do objęcia pomocą publiczną lub pomocą de minimis – wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi na dzień udzielania wsparcia.

W przypadku projektów spełniających przesłanki pomocy publicznej, wsparcie będzie udzielane przede wszystkim na podstawie Rozporządzenia GBER, w szczególności na podstawie art. 45 Pomoc inwestycyjna na remediację szkód wyrządzonych środowisku, rekultywację siedlisk przyrodniczych i ekosystemów, ochronę lub odbudowę bioróżnorodności i wdrażanie rozwiązań opartych na zasobach przyrody w celu łagodzenia

zmiany klimatu i przystosowywania się do niej. Wówczas wsparcie będzie udzielane zgodnie z następującymi przepisami prawa krajowego:

- ✓ Rozporządzeniem Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 7 listopada 2023 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na remediację szkód wyrządzonych środowisku, rekultywację zdegradowanych siedlisk przyrodniczych i ekosystemów, ochronę lub odbudowę bioróżnorodności lub ekosystemów oraz wdrażanie rozwiązań opartych na zasobach przyrody w celu łagodzenia zmiany klimatu i przystosowywania się do niej w ramach regionalnych programów na lata 2021–2027.

Dopuszcza się możliwość zastosowania przepisów o pomocy *de minimis* (wybór schematu należy do wnioskodawcy), z zastrzeżeniem, że wartość pomocy de minimis przyznanej jednemu przedsiębiorstwu[18] nie może przekroczyć 300 000 EUR w okresie trzech minionych lat. W przypadku pomocy *de minimis* zastosowanie będzie miało wówczas:

- ✓ Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 kwietnia 2024 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów na lata 2021-2027.

UWAGA!

W przypadku projektów objętych częściowo pomocą publiczną lub pomocą de minimis, dofinansowanie wydatków wspólnych, takich jak m.in. studium wykonalności, nadzór inwestorski podlegać będzie w całości przepisom o pomocy publicznej/pomocy de minimis. W przypadku kosztów, które nie są kwalifikowalne na podstawie Rozporządzenia GBER, natomiast Regulamin przewiduje możliwość ujęcia ich w kosztach kwalifikowalnych, wówczas na wskazane koszty może zostać udzielona pomoc o charakterze pomocy de minimis (przy spełnieniu warunków określonych w Rozporządzeniu de minimis).

[18] Jedno przedsiębiorstwo – wnioskodawca oraz wszystkie jednostki gospodarcze powiązane z wnioskodawcą jednym ze stosunków określonych w art. 2 ust. 2 Rozporządzenia de minimis, tj.:
a) jedna jednostka gospodarcza posiada w drugiej jednostce gospodarczej większość praw głosu akcjonariuszy lub wspólników;
b) jedna jednostka gospodarcza ma prawo wyznaczyć lub odwołać większość członków organu administracyjnego, zarządzającego lub nadzorczego innej jednostki gospodarczej;
c) jedna jednostka gospodarcza ma prawo wywierać dominujący wpływ na inną jednostkę gospodarczą zgodnie z umową zawartą z tą jednostką lub postanowieniami w jej akcie założycielskim lub umowie spółki;
d) jedna jednostka gospodarcza, która jest akcjonariuszem lub wspólnikiem w innej jednostce gospodarczej, samodzielnie kontroluje, zgodnie z porozumieniem z innymi akcjonariuszami lub wspólnikami tej jednostki, większość praw głosu akcjonariuszy lub wspólników tej jednostki.
Jednostki gospodarcze pozostające w jakimkolwiek ze stosunków, o których mowa powyżej, poprzez co najmniej jedną inną jednostkę gospodarczą również są uznawane za jedno przedsiębiorstwo.

Uwaga!

Badanie czy przyznanie określonego w projekcie dofinansowania nie spowoduje przekroczenia pułapów określonych w Rozporządzeniu de minimis przeprowadzane jest dwukrotnie: na etapie oceny formalnej przeprowadzana jest weryfikacja pomocy de minimis przeliczonej po kursie EUR z dnia rozpoczęcia naboru wniosków o dofinansowanie w ramach danego naboru (kurs średni walut obcych, ogłaszany przez NBP). Przed zawarciem umowy o dofinansowanie przeprowadzana jest ponowna weryfikacja, czy łączna wartość przyznanej „jednemu przedsiębiorstwu" pomocy de minimis w ciągu trzech minionych lat oraz wartość wnioskowanego dofinansowania w formie pomocy de minimis, nie przekroczą pułapów określonych w ww. rozporządzeniu. W sytuacji, gdy łączna wartość wnioskowanego dofinansowania w formie pomocy de minimis oraz wartość pomocy de minimis uzyskanej w ciągu trzech minionych lat przekroczy 300 000 EUR, wnioskodawca zostanie wezwany do obniżenia poziomu dofinansowania kosztów kwalifikowalnych na zasadach pomocy de minimis. W przypadku, gdy wnioskodawca nie obniży poziomu dofinansowania, tak aby przyznawaną pomoc można by uznać za legalną, ION odmówi zawarcia umowy o dofinansowanie.

Rozdział 5. Szczegółowa procedura oceny projektu

5.1. Ocena formalna

1. Ocena formalna projektów przeprowadzana jest w terminie nie dłuższym niż 90 dni roboczych od dnia następującego po dniu zakończenia naboru. W uzasadnionych przypadkach termin oceny formalnej może zostać przedłużony. Informacja o przedłużeniu oceny formalnej zamieszczana jest na stronie internetowej www.funduszeUE.lubelskie.pl oraz na portalu www.funduszeeuropejskie.gov.pl.
2. Ocena formalna przeprowadzana jest metodą zerojedynkową na podstawie kryteriów oceny formalnej projektów, przyjętych uchwałą KM FEL[19], które zostały określone w załączniku nr 5 do niniejszego Regulaminu.
3. Ocena formalna projektu dokonywana jest kolejno w oparciu o:

[19] Kryteria formalne dostępu oraz formalne poprawności wskazane są w dokumencie „Metodyka i kryteria stosowane przy wyborze operacji współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027" przyjętym Uchwałą nr 276/2026 Komitetu Monitorującego Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 z dnia 22 czerwca 2026 r., w wersji obowiązującej na dzień ogłoszenia naboru. Kryteria formalne specyficzne przyjęte Uchwałą nr 262/2026 Komitetu Monitorującego Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 z dnia 9 lutego 2026 r., w wersji obowiązującej na dzień ogłoszenia naboru.

a) kryteria formalne dostępu,
b) kryteria formalne poprawności,
c) kryteria formalne specyficzne.

Ocena ww. kryteriów dokonywana jest przez pracowników ION powołanych w skład KOP.

4. Kryteria formalne dostępu są kryteriami obligatoryjnymi, spełnienie których jest niezbędne do przyznania dofinansowania. W odniesieniu do kryteriów formalnych dostępu nie jest możliwe wzywanie wnioskodawcy do uzupełnienia/poprawienia wniosku o dofinansowanie.
5. Ocena w oparciu o kryteria formalne dostępu weryfikowana jest wartościami logicznymi: TAK | NIE | NIE DOTYCZY:
    a) ocena projektu na poziomie TAK lub TAK i NIE DOTYCZY we wszystkich kryteriach formalnych dostępu oznacza, że projekt spełnia kryteria formalne dostępu,
    b) ocena projektu na poziomie NIE co najmniej w jednym kryterium formalnym dostępu oznacza, że projekt nie kwalifikuje się do dofinansowania i zostaje oceniony negatywnie.
6. Kryteria formalne poprawności oraz kryteria formalne specyficzne to kryteria obligatoryjne, których spełnienie jest niezbędne do przyznania dofinansowania. W ramach oceny w oparciu o kryteria formalne poprawności oraz kryteria formalne specyficzne istnieje możliwość jednokrotnego uzupełnienia/poprawienia wniosku o dofinansowanie, przy czym zakres uzupełnienia/poprawy wniosku o dofinansowanie w odniesieniu do danego kryterium, wskazywany jest przez IZ FEL w wezwaniu i dotyczy:
    a) uzasadnienia spełnienia kryterium we wniosku o dofinansowanie,
    b) informacji we wniosku o dofinansowanie odnoszących się do definicji danego kryterium,
    c) informacji we wniosku o dofinansowanie odnoszących się do uzasadnienia kryteriów,
    d) informacji dotyczącej typów projektów, do których zastosowanie ma dane kryterium.
7. Ocena kryteriów formalnych poprawności oraz kryteriów formalnych specyficznych weryfikowana jest wartościami: TAK | NIE | NIE DOTYCZY:
    a) ocena projektu na poziomie TAK lub TAK i NIE DOTYCZY w odniesieniu do kryteriów formalnych poprawności oraz w odniesieniu do kryteriów formalnych

specyficznych oznacza, że projekt spełnia kryteria formalne poprawności oraz kryteria formalne specyficzne i zostaje skierowany do oceny merytorycznej,

b) ocena projektu na poziomie NIE w odniesieniu do któregokolwiek kryterium formalnego poprawności i/lub formalnego specyficznego skutkuje skierowaniem wniosku o dofinansowanie do jednokrotnego uzupełnienia/poprawy.

8. W przypadku, o którym mowa w pkt. 7 lit. b, IZ FEL kieruje do wnioskodawcy wezwanie do uzupełnienia/poprawy dokumentów ze wskazaniem terminu, w jakim należy tego dokonać. Na wykonanie wezwania wnioskodawca ma 10 dni roboczych liczonych od dnia następnego po dniu wysłania wezwania od IZ FEL. Wezwanie do uzupełnienia lub poprawienia wniosku o dofinansowanie przekazywane jest wnioskodawcy drogą elektroniczną, poprzez system CST2021, aplikację WOD2021. Za moment złożenia uzupełnionego/poprawionego wniosku o dofinansowanie uznawana jest data wpływu do aplikacji WOD2021.
9. Uzupełnieniu/poprawie/wyjaśnieniu mogą podlegać wyłącznie elementy wskazane w wezwaniu, o którym mowa w pkt. 8. Jeżeli zmiany wprowadzane zgodnie z treścią wezwania, o którym mowa w pkt. 8, czynią koniecznymi dokonanie kolejnych zmian we wniosku o dofinansowanie – wówczas wnioskodawca wprowadza dodatkowe zmiany we wniosku o dofinansowanie i w odpowiednich załącznikach, informując o tym fakcie IZ FEL i uzasadniając konieczność wprowadzenia dodatkowych zmian. **Dokonane zmiany we wniosku o dofinansowanie nie mogą prowadzić do zwiększenia kwoty dofinansowania, wskazanej na etapie aplikowania.** O sposobie dokonania poprawy/uzupełnienia wnioskodawca informuje w piśmie przewodnim, które przekazywane jest w formie załącznika w aplikacji WOD2021 wraz z poprawionym/uzupełnionym wnioskiem o dofinansowanie. W niniejszym piśmie wnioskodawca składa także wymagane wyjaśnienia.
10. W przypadku, gdy w projekcie wprowadzone zostaną zmiany inne niż te, o których mowa w pkt. 9, projekt w zakresie kryteriów formalnych poprawności i/lub kryteriów formalnych specyficznych uzyskuje ocenę negatywną i nie podlega dalszej ocenie.
11. Niedokonanie przez wnioskodawcę wszystkich uzupełnień/poprawek wskazanych w wezwaniu, o którym mowa w pkt. 8, dokonanie nieprawidłowych uzupełnień/poprawek, niezłożenie wyjaśnień lub złożenie wyjaśnień niedostatecznych (tj. takich, których treść nie pozwala uznać kryteriów za spełnione) stanowi podstawę negatywnej oceny projektu. W takim przypadku przedmiotem oceny jest wersja wniosku o dofinansowanie uwzględniająca dokonane uzupełnienia lub poprawę, pomimo że są niezgodne z zakresem wezwania.

12. Podstawę negatywnej oceny stanowi także niezłożenie poprawionego/uzupełnionego wniosku o dofinansowanie w terminie wskazanym w wezwaniu, o którym mowa w pkt. 8 lub uzupełnienie/poprawienie wniosku o dofinansowanie i/lub złożenie wyjaśnień po terminie wskazanym przez IZ FEL. W takim przypadku podstawą oceny jest wersja wniosku o dofinansowanie, która została przekazana do uzupełnienia lub poprawienia.
13. Na podstawie wyników oceny projektu IZ FEL podejmuje decyzję o:
    a) zakwalifikowaniu projektu do oceny merytorycznej (w przypadku, gdy projekt spełnia kryteria formalne),
    b) negatywnej ocenie projektu i niezakwalifikowaniu go do oceny merytorycznej.
14. Po dokonaniu oceny formalnej projektów, IZ FEL informuje wnioskodawców o wynikach oceny poprzez:
    a) publikację na stronie www.funduszeUE.lubelskie.pl oraz na portalu www.funduszeeuropejskie.gov.pl. informacji o spełnieniu przez projekt kryteriów formalnych i zakwalifikowaniu go do oceny merytorycznej,
    b) w przypadku negatywnej oceny projektu, powiadomienie wnioskodawcy w terminie 10 dni roboczych (po zatwierdzeniu przez ZWL listy negatywnie ocenionych projektów na etapie oceny formalnej), wraz z podaniem przyczyny negatywnej oceny. Do doręczenia powiadomienia stosuje się przepisy działu I rozdziału 8 KPA.

5.2. Ocena merytoryczna

1. Ocenie merytorycznej podlegają projekty spełniające wszystkie kryteria formalne.
2. Ocena merytoryczna projektów przeprowadzana jest w terminie nie dłuższym niż 90 dni roboczych od dnia zakończenia oceny formalnej. W uzasadnionych przypadkach termin oceny merytorycznej może zostać przedłużony. Informacja o przedłużeniu terminu oceny merytorycznej zamieszczana jest na stronie internetowej www.funduszeUE.lubelskie.pl oraz na portalu www.funduszeeuropejskie.gov.pl. .
3. Ocena merytoryczna każdego projektu dokonywana jest przez członków KOP, w skład której wchodzą eksperci i/lub pracownicy IZ FEL właściwi dla: dziedziny: Budowlana, specjalizacji: ds. budowlanych, dla dziedziny: Finansowo-ekonomiczna, specjalizacji: ds. finansowych i eksperci i/lub pracownicy IZ FEL właściwi dla dziedziny: Bioróżnorodność, specjalizacji: ds. bioróżnorodności powołani do oceny spełnienia kryteriów merytorycznych.

4. Projekty oceniane merytorycznie poddawane są ocenie pod kątem spełnienia przyjętych przez KM FEL kryteriów merytorycznych technicznych[20], kryteriów merytorycznych specyficznych oraz kryteriów trafności merytorycznej i kryterium rozstrzygającego[21], określonych w załączniku nr 5 do niniejszego Regulaminu.
5. Oceny w zakresie kryteriów merytorycznych technicznych dokonuje ekspert/pracownik IZ FEL właściwy dla: dziedziny: Budowlana, specjalizacji: ds. budowlanych, oceny w zakresie kryteriów merytorycznych technicznych określonych jako finansowo-ekonomiczne dokonuje ekspert/pracownik IZ FEL właściwy dla dziedziny: Finansowo-ekonomiczna, specjalizacji: ds. finansowych. Oceny kryteriów merytorycznych specyficznych zdefiniowanych jako techniczne specyficzne dokonuje ekspert/pracownik IZ FEL właściwy dla: dziedziny: Budowlana, specjalizacji: ds. budowlanych. Kryteria merytoryczne techniczne oraz kryteria merytoryczne specyficzne muszą być spełnione bezwarunkowo, a niespełnienie przynajmniej jednego z nich skutkuje negatywną oceną projektu.
6. Ocena spełniania przez projekt kryteriów merytorycznych technicznych oraz merytorycznych specyficznych weryfikowana jest wartościami: TAK | NIE:

    a) ocena projektu na poziomie TAK we wszystkich kryteriach merytorycznych technicznych oraz we wszystkich kryteriach merytorycznych specyficznych oznacza, że projekt jest wykonalny.
    b) ocena projektu na poziomie NIE co najmniej w jednym kryterium merytorycznym technicznym i/lub merytorycznym specyficznym oznacza, że projekt jest niewykonalny i skutkuje negatywną oceną projektu.

7. W trakcie weryfikacji spełnienia kryteriów merytorycznych technicznych, w tym merytorycznych technicznych określonych jako finansowo-ekonomiczne oraz kryteriów merytorycznych specyficznych ION może wezwać wnioskodawcę do uzupełnienia lub poprawy wniosku o dofinansowanie w odniesieniu do informacji zawartych we wniosku o dofinansowanie. Wnioskodawca składa je w terminie 7 dni roboczych liczonych od dnia następnego po dniu wysłania wezwania, o którym mowa w zdaniu poprzedzającym.

[20] Kryteria merytoryczne techniczne wskazane są w dokumencie „Metodyka i kryteria stosowane przy wyborze operacji współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027” przyjętym Uchwałą nr 276/2026 Komitetu Monitorującego Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 z dnia 22 czerwca 2026 r., w wersji obowiązującej na dzień ogłoszenia naboru.
[21] Kryteria merytoryczne specyficzne, trafności merytorycznej oraz kryterium rozstrzygające przyjęte Uchwałą nr 262/2026 Komitetu Monitorującego Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 z dnia 9 lutego 2026 r., w wersji obowiązującej na dzień ogłoszenia naboru.

Wezwanie do uzupełnienia lub poprawienia wniosku o dofinansowanie przekazywane jest wnioskodawcy drogą elektroniczną poprzez system CST2021, aplikację WOD2021. Za moment złożenia uzupełnionego/poprawionego wniosku o dofinansowanie uznawana jest data wpływu do systemu, w aplikacji WOD2021.

8. Zakres uzupełnienia/poprawy wniosku o dofinansowanie w odniesieniu do danego kryterium, wskazywany jest przez IZ FEL w wezwaniu i dotyczy:
    a) uzasadnienia spełnienia kryterium we wniosku o dofinansowanie,
    b) informacji we wniosku o dofinansowanie odnoszących się do definicji danego kryterium,
    c) informacji we wniosku o dofinansowanie odnoszących się do uzasadnienia kryteriów,
    d) informacji dotyczącej typów projektów, do których zastosowanie ma dane kryterium.
9. Uzupełnieniu/poprawie mogą podlegać wyłącznie elementy wskazane w wezwaniu, o którym mowa w pkt 7. Jeżeli zmiany wprowadzane zgodnie z treścią wezwania, czynią koniecznymi dokonanie kolejnych zmian we wniosku o dofinansowanie – wówczas wnioskodawca wprowadza dodatkowe zmiany we wniosku o dofinansowanie i w odpowiednich załącznikach, informując o tym fakcie IZ FEL i uzasadniając konieczność wprowadzenia dodatkowych zmian. **Dokonane zmiany we wniosku o dofinansowanie nie mogą prowadzić do zwiększenia kwoty dofinansowania, wskazanej na etapie aplikowania.** O sposobie dokonania poprawy/uzupełnienia wnioskodawca informuje w piśmie przewodnim, które przekazywane jest w formie załącznika w aplikacji WOD2021 wraz z poprawionym/uzupełnionym wnioskiem o dofinansowanie. W niniejszym piśmie wnioskodawca składa także wymagane wyjaśnienia.
10. W przypadku, gdy w projekcie wprowadzone zostaną zmiany inne niż te, o których mowa w pkt 9, projekt w zakresie kryteriów merytorycznych technicznych i/lub merytorycznych specyficznych, uzyskuje ocenę negatywną.
11. Niedokonanie przez wnioskodawcę wszystkich uzupełnień/poprawek wskazanych w wezwaniu, o którym mowa w pkt 7, dokonanie nieprawidłowych uzupełnień/poprawek, niezłożenie wyjaśnień lub złożenie wyjaśnień niedostatecznych (tj. takich, których treść nie pozwala uznać kryteriów za spełnione) stanowi podstawę negatywnej oceny projektu. W takim przypadku przedmiotem oceny jest wersja wniosku o dofinansowanie uwzględniająca dokonane uzupełnienia lub poprawę, pomimo że są niezgodne z zakresem wezwania. W przypadku negatywnej oceny projektu IZ FEL (po rozstrzygnięciu postępowania) informuje wnioskodawcę o zakończeniu oceny projektu wraz z informacją

o niespełnieniu kryteriów merytorycznych technicznych i/lub kryteriów merytorycznych specyficznych oraz uzasadnieniem negatywnej oceny. Do doręczenia powiadomienia stosuje się przepisy działu I rozdziału 8 KPA.

12. Podstawę negatywnej oceny stanowi także niezłożenie poprawionego/uzupełnionego wniosku o dofinansowanie w terminie wskazanym w wezwaniu, o którym mowa w pkt. 7 lub uzupełnienie/poprawienie wniosku o dofinansowanie i/lub złożenie wyjaśnień po terminie wskazanym przez IZ FEL. W takim przypadku podstawą oceny jest wersja wniosku o dofinansowanie, która została przekazana do uzupełnienia lub poprawienia.
13. Niespełnienie kryteriów merytorycznych będzie skutkowało negatywną oceną projektu. IZ FEL informuje wnioskodawcę o negatywnej ocenie projektu wraz z uzasadnieniem po rozstrzygnięciu postępowania. Do doręczenia powiadomienia stosuje się przepisy działu I rozdziału 8 KPA
14. Ocena spełnienia kryteriów trafności merytorycznej oraz kryterium rozstrzygającego przeprowadzana jest niezależnie co do zasady przez 2 członków KOP właściwych dla dziedziny: Bioróżnorodność, specjalizacji: ds. bioróżnorodności. Każdy z ww. członków KOP, dokonuje oceny każdego kryterium trafności merytorycznej oraz kryterium rozstrzygającego oraz uzasadnia liczbę przyznanych punktów. Kryteria trafności merytorycznej są kryteriami fakultatywnymi, punktowymi i mają na celu przypisanie projektom określonej liczby punktów i wybranie projektów najbardziej wartościowych w kontekście realizacji celów FEL 2021-2027. W przypadku wystąpienia rozbieżności w ocenie projektu w oparciu o kryteria trafności merytorycznej polegającej na tym, iż jeden członek KOP w danej metodzie pomiaru przyznał punkty, drugi zaś punktów nie przyznał, bądź też w przypadku przyznania odmiennych wartości w kryterium rozstrzygającym, spełnienie kryteriów trafności merytorycznej oraz kryterium rozstrzygającego, względem których wystąpiły rozbieżności, weryfikowane jest przez dodatkową wyznaczoną przez Przewodniczącego KOP osobę właściwą dla dziedziny: Bioróżnorodność, specjalizacji: ds. bioróżnorodności. Ocena ta dla danego kryterium oraz poszczególnych metod pomiaru jest ostateczna i wiążąca. Ostateczna punktacja wniosku o dofinansowanie stanowi średnią z ocen każdego z członków KOP dokonujących weryfikacji projektu w zakresie kryteriów trafności merytorycznej, z zastrzeżeniem sytuacji wystąpienia rozbieżności w ocenie. Podczas weryfikacji spełniania kryteriów trafności merytorycznej oraz kryterium rozstrzygającego wnioskodawca nie może zostać wezwany do poprawy/uzupełnienia.
15. Po ocenie merytorycznej projekt:

a) zostaje zakwalifikowany do dofinansowania w przypadku uzyskania co najmniej 60% maksymalnej liczby punktów możliwej do uzyskania na ocenie merytorycznej, gdy kwota przeznaczona na dofinansowanie projektów w naborze wystarcza na objęcie dofinansowaniem projektu. Maksymalna liczba punktów w ocenie merytorycznej wynosi 100 pkt.,
b) uzyskuje ocenę negatywną, w przypadku uzyskania co najmniej 60% maksymalnej liczby punktów możliwej do uzyskania na ocenie merytorycznej, gdy kwota przeznaczona na dofinansowanie projektów w naborze nie wystarcza na objęcie projektu dofinansowaniem.
c) uzyskuje ocenę negatywną w przypadku uzyskania mniej niż 60% maksymalnej liczby punktów możliwej do uzyskania na ocenie merytorycznej.
d) uzyskuje ocenę negatywną w przypadku niespełnienia kryteriów merytorycznych technicznych i/lub merytorycznych specyficznych.

16. W sytuacji, o której mowa w pkt. 15 lit. b, c lub d IZ FEL informuje wnioskodawcę (po rozstrzygnięciu postępowania) o negatywnej ocenie projektu podając punktację uzyskaną przez projekt wraz z uzasadnieniem oceny. Do doręczenia powiadomienia stosuje się przepisy działu I rozdziału 8 KPA.
17. Po zakończeniu oceny merytorycznej, na stronie www.funduszeUE.lubelskie oraz portalu www.funduszeeuropejskie.gov.pl publikowana jest informacja o wyniku oceny.
18. Ostateczne rozstrzygnięcie w zakresie wyboru projektów do dofinansowania, które spełniły kryteria i uzyskały wymaganą liczbę punktów, podejmuje ZWL, przy uwzględnieniu dostępnej alokacji.

5.3. Zakończenie oceny i rozstrzygnięcie postępowania - wybór do dofinansowania

1. ZWL podejmuje decyzję dotyczącą zatwierdzenia wyników oceny merytorycznej oraz wyboru projektów do dofinansowania w ramach niniejszego postępowania.
2. Po zakończeniu oceny merytorycznej KOP sporządza listę wszystkich ocenionych projektów z wyszczególnieniem projektów, które:
   a) spełniły kryteria i uzyskały wymaganą liczbę punktów, albo
   b) spełniły kryteria i uzyskały kolejno największą liczbę punktów, w przypadku gdy kwota przeznaczona na dofinansowanie projektów w naborze nie wystarcza na objęcie dofinansowaniem wszystkich projektów, o których mowa w lit. a.
3. W przypadku, gdy na liście, o której mowa w pkt. 2, wśród projektów które spełniły kryteria i uzyskały kolejno największą liczbę punktów, znajdują się projekty o tej samej

liczbie punktów, a środki przeznaczone na nabór nie pozwalają na dofinansowanie wszystkich, o wyborze tych projektów do dofinansowania decyduje kryterium rozstrzygające.

4. Kryterium rozstrzygające określa kolejność projektów na liście i w ostateczności rozstrzygnie o wyborze projektów o tej samej liczbie punktów.
5. W przypadku, gdy na podstawie kryterium rozstrzygającego nie jest możliwe ustalenie kolejności uszeregowania wniosków o dofinansowanie, wówczas o wyborze projektu do dofinansowania decyduje losowanie.
6. Losowanie odbywa się w obecności zainteresowanych wnioskodawców, o czym są oni informowani przez ION niezwłocznie po stwierdzeniu, iż alokacja przeznaczona na dany nabór nie wystarczy na dofinansowanie wszystkich projektów, które uzyskały tę samą wymaganą liczbę punktów uprawniającą wnioskodawcę do otrzymania dofinansowania, natomiast kryterium rozstrzygające nie pozwoliło na ustalenie kolejności uszeregowania projektów. Nieobecność zainteresowanych wnioskodawców nie powoduje odwołania lub unieważnienia losowania.
7. ZWL dokonuje wyboru projektów do dofinansowania na podstawie listy, o której mowa w pkt. 2.
8. ZWL dokonując wyboru projektów do dofinansowania bierze pod uwagę jedynie te projekty, które spełniły kryteria i uzyskały wymaganą liczbę punktów. Ponadto, ZWL dokonuje wyboru zgodnie z kolejnością wynikającą z liczby uzyskanych punktów, biorąc pod uwagę kwotę środków przeznaczoną na dofinansowanie projektów w naborze. Dla projektów które uzyskały taką samą liczbę punktów w ramach naboru, a dostępność środków nie pozwala na wybór każdego z nich, o wyborze tych projektów do dofinansowania decyduje kryterium rozstrzygające.
9. Wybór projektów do dofinansowania przez ZWL, o którym mowa w pkt. 7, może objąć projekty, dla których środki w naborze, nie są wystarczające na ich dofinansowanie we wnioskowanej kwocie. Wówczas za zgodą wnioskodawcy projekt może być wybrany z uwzględnieniem obniżonego poziomu dofinansowania, bez zmiany zakresu rzeczowego.
10. Wynikiem rozstrzygnięcia postępowania i dokonania wyboru projektów do dofinansowania jest lista wszystkich ocenionych projektów, z wyróżnieniem projektów, które spełniły kryteria i uzyskały wymaganą liczbę punktów.
11. Lista, o której mowa w pkt. 10 podlega niezwłocznie publikacji na stronie internetowej www.funduszeUE.lubelskie.pl_oraz na portalu www.funduszeeuropejskie.gov.pl.

12. Po rozstrzygnięciu postępowania i wyborze projektów do dofinansowania ION w terminie 10 dni roboczych przekazuje informację zgodnie z przepisami działu I rozdziału 8 KPA do każdego z wnioskodawców o zakończeniu oceny jego projektu, w wyniku której:
    a) projekt spełnił wszystkie kryteria wyboru projektów, uzyskał wymaganą liczbę punktów i został wybrany do dofinansowania – pismo zawiera informację o wyniku oceny wraz z uzasadnieniem oceny poprzez podanie liczby punktów, które projekt uzyskał.
    b) projekt spełnił wszystkie kryteria wyboru projektów i uzyskał wymaganą liczbę punktów, lecz z powodu wyczerpania kwoty przeznaczonej na dofinansowanie projektów w naborze nie został wybrany do dofinansowania w wyniku rozstrzygnięcia postępowania (negatywna ocena projektu) – pismo zawiera informację o wyniku oceny wraz z uzasadnieniem oceny w postaci kart ocen projektu w oparciu o kryteria trafności merytorycznej. Pismo zawiera pouczenie o możliwości wniesienia protestu w celu ponownego sprawdzenia złożonego wniosku o dofinansowanie w zakresie spełnienia kryteriów wyboru projektów wraz z podaniem terminu na jego wniesienie, sposobu wniesienia i instytucji, do której protest należy wnieść oraz wymogów formalnych protestu.
    c) projekt uzyskał ocenę negatywną, tj. nie spełnił kryteriów wyboru projektów na etapie oceny merytorycznej – pismo zawiera informację o zakończeniu oceny projektu wraz z informacją o niespełnieniu kryteriów i uzasadnieniem negatywnej oceny w odniesieniu do każdego z kryteriów, które zostało ocenione negatywnie. Pismo zawiera pouczenie o możliwości wniesienia protestu w celu ponownego sprawdzenia złożonego wniosku o dofinansowanie w zakresie spełnienia kryteriów wyboru projektów wraz z podaniem terminu na jego wniesienie, sposobu wniesienia i instytucji, do której protest należy wnieść oraz wymogów formalnych protestu.
    d) projekt uzyskał ocenę negatywną, tj. nie uzyskał minimalnej wymaganej liczby punków na etapie oceny merytorycznej. Pismo zawiera informację o negatywnej ocenie wniosku o dofinansowanie wraz z podaniem wyniku oceny projektu (tj. punktacji uzyskanej przez projekt) i uzasadnieniem oceny w postaci kart ocen projektu w oparciu o kryteria trafności merytorycznej. Pismo zawiera pouczenie o możliwości wniesienia protestu w celu ponownego sprawdzenia złożonego wniosku o dofinansowanie w zakresie spełnienia kryteriów wyboru projektów wraz z podaniem terminu na jego wniesienie, sposobu wniesienia i instytucji, do której protest należy wnieść oraz wymogów formalnych protestu.

13. Po rozstrzygnięciu naboru i opublikowaniu listy, o której mowa w pkt. 10 ZWL może wybrać do dofinansowania projekty, które zostały negatywnie ocenione z uwagi na wyczerpanie kwoty przeznaczonej na dofinansowanie projektów w tym postępowaniu, pod warunkiem dostępności kwoty przeznaczonej na dofinansowanie projektów w ramach Działania 3.9.
14. Przed wyborem projektów do dofinansowania, o którym mowa w pkt 13, możliwa jest aktualizacja wniosku o dofinansowanie. Aktualizacja wniosku o dofinansowanie może być dokonywana w sytuacji, gdy:
    a. IZ FEL zidentyfikuje taką konieczność. W tej sytuacji pracownicy ION sporządzają wezwanie o konieczności aktualizacji wniosku o dofinansowanie. IZ FEL przekazuje wezwanie drogą elektroniczną poprzez system CST2021, aplikację WOD2021.
    b. Wnioskodawca zwróci się do IZ FEL z prośbą o możliwość aktualizacji wniosku o dofinansowanie oraz przedstawi opis planowanych do wprowadzenia zmian we wniosku o dofinansowanie w celu uzyskania akceptacji IZ FEL do wprowadzenia zmian (np. zmiany nazwy wnioskodawcy, zmiany osób upoważnionych do reprezentowania wnioskodawcy, zmiany adresu siedziby wnioskodawcy, terminów realizacji projektu, itp.).

       Aktualizacja wniosku o dofinansowanie nie może dotyczyć zamiany zakresu rzeczowego projektu.

15. Wybór projektów do dofinansowania, o którym mowa w pkt 13, następuje zgodnie z kolejnością zamieszczenia projektów na liście, o której mowa w pkt. 10, przy czym o wyborze do dofinansowania projektów które uzyskały taką samą liczbę punktów w ramach naboru, a dostępność środków nie pozwala na wybór każdego z nich, decyduje kryterium rozstrzygające. Decyzja w tej sprawie podejmowana jest poprzez zmianę ww. listy.
16. ION zapewnia dostępność listy, o której mowa w pkt. 10 oraz wszystkich jej zmian poprzez ich publikację na stronie internetowej www.funduszeUE.lubelskie.pl i portalu www.funduszeeuropejskie.gov.pl.
17. Po dokonaniu wyboru kolejnych projektów, o którym mowa w pkt. 13, ION informuje każdego z wnioskodawców o wyborze projektu do dofinansowania. Do doręczenia powiadomienia stosuje się przepisy działu I rozdziału 8 KPA.
18. Na listę projektów, o której mowa w pkt. 10 włączane są również projekty, które przeszły pozytywnie procedurę odwoławczą, zgodnie z uzyskaną liczbą punktów,

z zastrzeżeniem, że postępowania zostało rozstrzygnięte, tzn. projekty zostały wybrane do dofinansowania.

19. Włączenie projektu na listę, o której mowa w pkt. 10, odbywa się decyzją ZWL w sprawie zmiany listy.

5.4. Umowa o dofinansowanie

1. Wnioskodawca, którego projekt został wybrany do dofinansowania zawiera z IZ FEL umowę o dofinansowanie projektu, której wzór stanowi załącznik nr 6 do niniejszego Regulaminu.
2. Umowa o dofinansowanie projektu może zostać zawarta, jeżeli projekt spełnia wszystkie kryteria, na podstawie których został wybrany do dofinansowania, oraz zostały dokonane czynności i zostały złożone wymagane dokumenty wskazane w Regulaminie.
3. Umowa o dofinansowanie projektu nie może być zawarta, w przypadku, gdy:
   a) wnioskodawca nie dokonał czynności wskazanych w Regulaminie,
   b) wnioskodawca został wykluczony z możliwości otrzymania dofinansowania na podstawie przepisów odrębnych,
   c) wnioskodawca zrezygnował z dofinansowania,
   d) doszło do unieważnienia postępowania w zakresie wyboru projektów.
4. Kwota dostępnej alokacji w ramach naboru podlega ponownemu przeliczeniu przed zawarciem każdej umowy o dofinansowanie zgodnie z zasadami wskazanymi w rozdziale 3.6 niniejszego Regulaminu. W przypadku wyczerpania dostępnej alokacji przed podpisaniem wszystkich umów o dofinansowanie, na pokrycie różnic kursowych wykorzystywana jest rezerwa, o której mowa w pkt. 2 podrozdziału 3.6.
5. Na wezwanie ION wysłane drogą elektroniczną, poprzez system CST2021, wnioskodawca składa w terminie 10 dni roboczych, liczonych od dnia następnego po dniu wysłania wezwania, wszystkie wymagane dokumenty określone w wezwaniu i dokonuje aktualizacji pól w systemie CST2021. Za moment złożenia wymaganych dokumentów określonych w wezwaniu uznawana jest data wpływu do systemu CST2021. Na prośbę wnioskodawcy przekazaną drogą elektroniczną poprzez system CST2021 przed upływem wyznaczonego terminu istnieje możliwość wydłużenia terminu złożenia wymaganych dokumentów i dokonania aktualizacji pól w systemie CST2021 o czas oznaczony, określony przez IZ FEL.
6. Przed zawarciem umowy o dofinansowanie ION będzie wymagała złożenia poprzez system CST2021 (aplikacja: Projekty) dokumentów wskazanych w załączniku nr 7 do

niniejszego Regulaminu. Weryfikacja przedłożonych dokumentów dokonywana jest w terminie nie dłuższym niż 30 dni od otrzymania kompletu dokumentów.

7. Co do zasady, po rozstrzygnięciu postępowania i wyborze projektu do dofinansowania, a przed zawarciem umowy o dofinansowanie nie jest możliwe dokonywanie zmian we wniosku o dofinansowanie. IZ FEL w szczególnych przypadkach dopuszcza jednak możliwość aktualizacji wniosku o dofinansowanie.
8. Aktualizacja wniosku o dofinansowanie może być dokonywana w sytuacji, gdy:
    a) IZ FEL zidentyfikuje taką konieczność (np. w wyniku weryfikacji dokumentów, w tym załączników przed zawarciem umowy). W tej sytuacji pracownicy ION sporządzają wezwanie o konieczności aktualizacji wniosku o dofinansowanie. IZ FEL przekazuje wezwanie drogą elektroniczną poprzez system CST2021.
    b) Wnioskodawca zwróci się do IZ FEL z prośbą o możliwość aktualizacji wniosku o dofinansowanie oraz przedstawi opis planowanych do wprowadzenia zmian we wniosku o dofinansowanie w celu uzyskania akceptacji IZ FEL do wprowadzenia zmian (np. zmiany nazwy wnioskodawcy, zmiany osób upoważnionych do reprezentowania wnioskodawcy, zmiany adresu siedziby wnioskodawcy itp.).
9. Przed zawarciem umowy o dofinansowanie, IZ FEL, zgodnie z art. 61 ust. 8 ustawy wdrożeniowej, przeprowadza czynności mające na celu wykluczenie okoliczności mogących mieć negatywny wpływ na wynik oceny projektu.
10. Weryfikacja obejmuje w szczególności sprawdzenie:
    a) czy wnioskodawca złożył wszystkie wymagane dokumenty oraz czy są one spójne i poprawne (w przypadku, w którym wnioskodawca był wzywany do aktualizacji wniosku o dofinansowanie lub uzyskał zgodę IZ FEL na wprowadzenie zmian we wniosku o dofinansowanie, o których mowa w pkt. 8 dokonuje się również sprawdzenia odpowiednio, czy wprowadzono wszystkie zmiany wskazane przez IZ FEL oraz czy zmiany wprowadzone przez wnioskodawcę nie wykraczają poza zakres zaakceptowany przez IZ FEL i nie mają negatywnego wpływu na spełnienie kryteriów wyboru projektu);
    b) czy wnioskodawca/partner projektu figuruje w rejestrze podmiotów wykluczonych z możliwości otrzymania środków przeznaczonych na realizację programów finansowych z udziałem środków europejskich (jeżeli dotyczy);
    c) poziomu dostępnej dla wnioskodawcy pomocy de minimis (jeżeli dotyczy);
    d) innych okoliczności ujawnionych po zakończeniu oceny projektu, a mogących mieć negatywny wpływ na wynik oceny projektu. W szczególności, czy zachodzi obawa

wyrządzenia szkody w mieniu publicznym w wyniku zawarcia umowy o dofinansowanie projektu albo podjęcia decyzji o dofinansowaniu projektu, w szczególności, gdy w stosunku do wnioskodawcy lub członka organów zarządzających wnioskodawcy niebędącego osobą fizyczną toczy się postępowanie karne lub karne skarbowe za przestępstwo składania fałszywych zeznań, przekupstwa, przeciwko mieniu, wiarygodności dokumentów, obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi, obrotowi gospodarczemu, systemowi bankowemu albo inne związane z wykonywaniem działalności gospodarczej lub popełnione w celu osiągnięcia korzyści majątkowych, w związku z dofinansowaniem, które zostało udzielone ze środków publicznych na realizację projektu temu wnioskodawcy, podmiotowi powiązanemu z nim osobowo lub kapitałowo lub członkowi organów zarządzających tego wnioskodawcy lub podmiotu. Przez podmioty powiązane należy rozumieć podmioty, między którymi występują powiązania, o których mowa w art. 3 ust. 3 załącznika I do Rozporządzenia GBER, niezależnie od tego, czy na podstawie umowy o dofinansowanie projektu albo decyzji o dofinansowaniu projektu ma być udzielona pomoc publiczna.

11. Możliwe jest uzupełnienie lub poprawa przez wnioskodawcę zidentyfikowanych braków i/lub błędów w dokumentach złożonych na wezwanie ION, o którym mowa w pkt.5, przekazanych za pośrednictwem systemu CST2021 (aplikacja: Projekty). Termin na uzupełnienie lub poprawę wynosi 10 dni roboczych, liczonych od dnia następnego po dniu wysłania wezwania. Za moment złożenia uzupełnionych/poprawionych dokumentów uznawana jest data wpływu do systemu CST2021.
12. Niedotrzymanie terminu na złożenie dokumentów, o którym mowa w pkt.5 lub niedotrzymanie terminu, o którym mowa w pkt.11, stanowi podstawę do odmowy zawarcia umowy o dofinansowanie.
13. Obok okoliczności wymienionych powyżej, przesłanką do odmowy zawarcia umowy o dofinansowanie jest przedłożenie przez wnioskodawcę podrobionych, przerobionych lub poświadczających nieprawdę dokumentów, podanie przez wnioskodawcę nieprawdziwych lub nierzetelnych danych, złożenie przez niego nierzetelnych lub nieprawdziwych oświadczeń w toku ubiegania się o dofinansowanie, co do okoliczności mogących mieć wpływ na wynik oceny.
14. Dofinansowanie objęte umową o dofinansowanie przyznaje się wyłącznie na pokrycie wydatków kwalifikowalnych. W przypadku, gdyby przed zawarciem umowy okazało się (w szczególności w toku kontroli, o której mowa w art. 24 i 25 ustawy wdrożeniowej), iż całość lub część wydatków w projekcie jest (lub w razie udzielenia dofinansowania

byłaby) objęta nieprawidłowością/nieprawidłowościami, stanowi to podstawę odpowiednio do odmowy zawarcia umowy o dofinansowanie lub do odpowiedniego obniżenia wysokości dofinansowania przyznanego dla projektu. Wnioskodawca ma obowiązek dostosować wniosek o dofinansowanie w terminie 10 dni roboczych, liczonych od dnia następnego po dniu wysłania stosownego wezwania ION drogą elektroniczną poprzez system CST2021, aplikację WOD2021. Bezskuteczny upływ terminu na dostosowanie wniosku o dofinansowanie (niezłożenie wniosku o dofinansowanie dostosowanego zgodnie z wezwaniem), stanowi podstawę do odmowy zawarcia umowy o dofinansowanie.

15. W przypadku stwierdzenia przesłanek uprawniających do odmowy zawarcia umowy o dofinansowanie, ION informuje o tym fakcie wnioskodawcę wraz z podaniem przyczyny odmowy zawarcia umowy. Do doręczenia powiadomienia stosuje się przepisy działu I rozdziału 8 KPA. W przypadku zaistnienia jakiejkolwiek przyczyny uzasadniającej odmowę zawarcia umowy o dofinansowanie projektu wnioskodawcy nie przysługują w stosunku do Województwa Lubelskiego jakiekolwiek roszczenia w szczególności roszczenia odszkodowawcze lub roszczenia o zawarcie umowy.
16. Umowa podpisywana jest w siedzibie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego w Lublinie w terminie nie dłuższym niż 30 dni od zakończenia weryfikacji, o której mowa w pkt. 6.
17. Za datę zawarcia umowy przyjmuje się datę podpisania umowy przez ostatnią ze stron.

5.5. Procedura odwoławcza

1. Wnioskodawcy, którego projekt wybierany w sposób konkurencyjny uzyskał negatywną ocenę w oparciu o kryteria wyboru projektów, tj.:
   a) nie uzyskał wymaganej liczby punktów lub nie spełnił kryteriów wyboru projektów, na skutek czego nie może być wybrany do dofinansowania albo skierowany do kolejnego etapu oceny,
   b) uzyskał wymaganą liczbę punktów i spełnił kryteria wyboru projektów, jednak kwota przeznaczona na dofinansowanie projektów w naborze nie wystarcza na wybranie go do dofinansowania,

przysługuje prawo wniesienia protestu w celu ponownego sprawdzenia złożonego przez niego wniosku o dofinansowanie w zakresie spełniania kryteriów wyboru projektów. W terminie 14 dni od dnia doręczenia informacji o uzyskaniu negatywnej oceny projektu, może wnieść protest (protest nie może zostać wniesiony poprzez system CST2021). Protest należy wnieść do IZ FEL. W przypadku, gdy kwota przeznaczona na dofinansowanie

projektów w naborze nie wystarcza na wybranie projektu do dofinansowania, okoliczność ta nie może stanowić wyłącznej przesłanki wniesienia protestu.

Protest musi zawierać:

a) oznaczenie instytucji właściwej do rozpatrzenia protestu,
b) oznaczenie wnioskodawcy,
c) numer wniosku o dofinansowanie,
d) wskazanie kryteriów wyboru projektów, z których oceną wnioskodawca się nie zgadza, wraz z uzasadnieniem,
e) wskazanie zarzutów o charakterze proceduralnym w zakresie przeprowadzonej oceny, jeżeli zdaniem wnioskodawcy naruszenia takie miały miejsce, wraz z uzasadnieniem,
f) podpis Wnioskodawcy lub osoby upoważnionej do jego reprezentowania, z załączeniem oryginału lub kopii dokumentu poświadczającego umocowanie takiej osoby do reprezentowania wnioskodawcy.

W przypadku wniesienia protestu niespełniającego wyżej wymienionych wymogów formalnych właściwa instytucja, wzywa wnioskodawcę do jego uzupełnienia w terminie 7 dni, licząc od dnia otrzymania wezwania, pod rygorem pozostawienia protestu bez rozpatrzenia. Uzupełnienie protestu może nastąpić wyłącznie w odniesieniu do wymogów formalnych wskazanych w lit. a-c i f. Po bezskutecznym upływie terminu właściwa instytucja przekazuje wnioskodawcy informację o pozostawieniu jego protestu bez rozpatrzenia, pouczając go o możliwości wniesienia w tym zakresie skargi do sądu administracyjnego na zasadach określonych w art. 73. ustawy wdrożeniowej.

2. Protest może być doręczony:
   a) osobiście,
   b) w formie elektronicznej za pośrednictwem platformy teleinformatycznej (np. ePUAP),
   c) przez posłańca lub
   d) nadany w polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe.
   e) w formie elektronicznej za pośrednictwem publicznej usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego zgodnie z ustawą z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych.
3. W przypadku doręczenia protestu osobiście lub przez posłańca, za dzień wniesienia protestu uważa się dzień jego wpływu do IZ FEL.W przypadku nadania pisma w placówce

pocztowej, o której mowa w pkt.2 lit. d, protest uważa się za wniesiony w terminie, o ile został on nadany przed upływem terminu do jego wniesienia.

4. Protest pozostawia się bez rozpatrzenia, jeżeli mimo prawidłowego pouczenia, został wniesiony:
   a) po terminie;
   b) przez podmiot wykluczony z możliwości otrzymania dofinansowania na podstawie przepisów odrębnych;
   c) bez spełnienia wymogów określonych w art. 64 ust. 2 pkt. 4 ustawy wdrożeniowej;
   d) przez podmiot niespełniający wymogów, o których mowa w art. 63 ustawy wdrożeniowej.
5. Protest wnoszony jest do IZ FEL i rozpatrywany przez nią w terminie nie dłuższym niż 21 dni kalendarzowych licząc od dnia jego otrzymania. W uzasadnionych przypadkach termin rozpatrzenia protestu może być przedłużony, jednak nie może on przekroczyć łącznie 45 dni kalendarzowych od dnia otrzymania protestu.
6. IZ FEL informuje wnioskodawcę o wyniku rozpatrzenia jego protestu. Informacja ta zawiera w szczególności:
   a) treść rozstrzygnięcia polegającego na uwzględnieniu albo nieuwzględnieniu protestu, wraz z uzasadnieniem;
   b) w przypadku nieuwzględnienia protestu – pouczenie o możliwości wniesienia skargi do sądu administracyjnego na zasadach określonych w art. 73 ustawy wdrożeniowej.
7. W przypadku nieuwzględnienia protestu, negatywnej ponownej oceny projektu lub pozostawienia protestu bez rozpatrzenia na podstawie art. 64 ust. 3, art. 70 ust. 1 lub art. 77 ust. 2 pkt. 1 ustawy wdrożeniowej, wnioskodawca może w tym zakresie wnieść skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie (WSA), zgodnie z art. 3 § 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2026 r. poz. 143 z późn. zm.).Skarga wnoszona jest przez wnioskodawcę bezpośrednio do WSA w terminie 14 dni kalendarzowych od dnia otrzymania informacji, o której mowa w zdaniu powyżej wraz z kompletną dokumentacją, o której mowa w art. 73 ust.3 ustawy wdrożeniowej. Kompletna dokumentacja jest wnoszona przez wnioskodawcę w oryginale lub w postaci uwierzytelnionej kopii.
8. Od rozstrzygnięcia WSA, zarówno wnioskodawcy jak i IZ FEL przysługuje możliwość wniesienia skargi kasacyjnej do Naczelnego Sądu Administracyjnego (NSA). Skarga kasacyjna wnoszona jest w terminie 14 dni kalendarzowych od dnia doręczenia rozstrzygnięcia WSA.

9. IZ FEL uwzględniając protest może odpowiednio skierować projekt do kolejnego etapu oceny albo umieścić go na liście wszystkich ocenionych projektów, zgodnie z uzyskaną liczbą punktów.
10. Zgodnie z art. 65 ustawy wdrożeniowej wnioskodawca może wycofać protest do czasu zakończenia rozpatrywania protestu przez właściwą instytucję. Wycofanie protestu następuje przez złożenie IZ FEL oświadczenia o wycofaniu protestu zgodnie z art. 72 ust 2 ww. ustawy.
11. W przypadku wycofania protestu przez wnioskodawcę, IZ FEL pozostawia protest bez rozpatrzenia, informując o tym wnioskodawcę. Do doręczenia informacji stosuje się przepisy działu I rozdziału 8 KPA. W przypadku wycofania protestu ponowne jego wniesienie jest niedopuszczalne. W przypadku wycofania protestu wnioskodawca nie może wnieść skargi do sądu administracyjnego.
12. W przypadku, gdy na jakimkolwiek etapie postępowania w zakresie procedury odwoławczej zostanie wyczerpana kwota przeznaczona na dofinansowanie projektów w ramach Działania, protest pozostawia się bez rozpatrzenia, informując o tym na piśmie wnioskodawcę.

5.6. Unieważnienie naboru

1. Unieważnienie postępowania może nastąpić w następujących przypadkach:
    a) w terminie składania wniosków o dofinansowanie nie złożono żadnego wniosku o dofinansowanie lub
    b) wystąpiła istotna zmiana okoliczności powodująca, że wybór projektów do dofinansowania nie leży w interesie publicznym, czego nie można było wcześniej przewidzieć, lub
    c) postępowanie obarczone jest niemożliwą do usunięcia wadą prawną.
2. Unieważnienie postępowania może nastąpić w jego trakcie, gdy zaistnieje co najmniej jedna z trzech przesłanek z pkt. 1.
3. Unieważnienie postępowania może nastąpić po jego zakończeniu w wyniku zaistnienia przesłanek z pkt. 1 lit. b lub c.
4. IZ FEL nie może unieważnić postępowania z powodu przesłanki z pkt 1 lit. a, jeśli złożono przynajmniej jeden wniosek o dofinansowanie.
5. W przypadku wycofania (anulowania) wszystkich wniosków o dofinansowanie po zakończeniu naboru, postępowanie w zakresie wyboru projektów do dofinansowania zostaje anulowane.

6. Postępowanie nie może zostać unieważnione, jeżeli została zawarta przynajmniej jedna umowa o dofinansowanie w ramach postępowania.
7. W przypadku unieważnienia postępowania, o którym mowa w niniejszym Rozdziale, zastosowanie mają zapisy Rozdziału 10 Wytycznych dotyczących wyboru projektów na lata 2021-2027.
8. W przypadku unieważnienia postępowania, ION informuje wnioskodawców o unieważnieniu postępowania w zakresie wyboru projektów do dofinansowania w sposób konkurencyjny oraz jego przyczynach.
9. W przypadku unieważnienia lub anulowania postępowania ION podaje do publicznej wiadomości informację o unieważnieniu/anulowaniu postępowania w zakresie wyboru projektów do dofinansowania w sposób konkurencyjny oraz jego przyczynach na swojej stronie internetowej www.funduszeUE.lubelskie.pl oraz portalu www.funduszeeuropejskie.gov.pl.

Rozdział 6. Klauzula informacyjna dla wnioskodawców/beneficjentów, osób wyznaczonych do kontaktu, partnerów/realizatorów projektu

Zgodnie z art. 13 i 14 RODO[22] informuję, że:

1. Administratorem danych, który odpowiada za przetwarzanie Pani/Pana danych osobowych, jest Instytucja Zarządzająca – Zarząd Województwa Lubelskiego z siedzibą przy ul. Artura Grottgera 4, 20-029 Lublin, www.lubelskie.pl, info@lubelskie.pl.
2. Administrator danych osobowych wyznaczył Inspektora Ochrony Danych, z którym można skontaktować się pod adresem: ul. Artura Grottgera 4, 20-029 Lublin (adres e-mail: iod@lubelskie.pl).
3. Podstawami prawnymi przetwarzania Pani/Pana danych osobowych są:
   - art. 6 ust. 1 lit. c) RODO w zw. z art. 8 ust. 2 i art. 87 ustawy wdrożeniowej oraz w zw. z art. 4 rozporządzenia 2021/1060,
   - art. 6 ust. 1 lit. e) RODO w zw. z art. 5 ust. 1 pkt 10 ustawy wdrożeniowej (Wytyczne dotyczące informacji i promocji Funduszy Europejskich na lata 2021-2027),
   - art. 6 ust. 1 lit. b) RODO, tj. przetwarzanie jest niezbędne do wykonania umowy, której stroną jest osoba, której dane dotyczą, lub do podjęcia działań na żądanie osoby, której dane dotyczą przed zawarciem umowy - w razie wyboru Pana/Pani projektu do dofinansowania skutkującego podjęciem działań zmierzających do zawarcia umowy oraz jej zawarcia,

[22] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych).

- art. 10 RODO w przypadku przetwarzania danych osobowych dot. wyroków skazujących i czynów zabronionych w zw. z art. 12 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 15 czerwca 2012 r. o skutkach powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

4. Pani/Pana dane będą przetwarzane w następujących celach:
   - wyboru projektu do dofinansowania, w tym przeprowadzenia procedury odwoławczej w przypadku wniesienia protestu,
   - zawierania umów o dofinansowanie projektu,
   - zlecania płatności, wypłat oraz dokonywania płatności,
   - monitorowania postępów realizacji programu,
   - nakładania korekt finansowych,
   - prowadzenie kontroli realizacji projektu,
   - odzyskiwania kwot podlegających zwrotowi,
   - ewaluacji programu,
   - prowadzenia działań informacyjno-promocyjnych, w tym edukacyjnych,
   - archiwizacji.
5. Dane:
   - osób do kontaktu w postaci: imienia i nazwiska, adresu e-mail, numeru telefonu;
   - realizatora/partnera w postaci: nazwy, adresu prowadzenia działalności/adresu do korespondencji, adresu e-mail, strony www, nr telefonu, danych identyfikacyjnych (NIP, PESEL, nr zagraniczny) Administrator pozyskał od Wnioskodawcy.
6. Dane mogą być udostępnione podmiotom upoważnionym na podstawie przepisów prawa w tym Instytucji Koordynującej UP (minister właściwy ds. rozwoju regionalnego), ministrowi właściwemu ds. finansów publicznych, instytucji audytowej, a także podmiotom, którym wymienione podmioty powierzyły realizację zadań na podstawie odrębnej umowy, w zakresie niezbędnym do realizacji ich zadań wynikających z przepisów ustawy wdrożeniowej oraz podmiotom świadczącym usługi na rzecz Administratora: operatorom pocztowym i kurierom, dostawcom systemów informatycznych i usług (np. usługi wykonania badania ewaluacyjnego na zlecenie Instytucji Zarządzającej; usługi eksperckie w zakresie oceny projektu) oraz Lubelskiemu Centrum Innowacji i Technologii z zastrzeżeniem zapewnienia odpowiedniej ochrony danych osobowych.
7. Dane będą przechowywane przez okres niezbędny do realizacji celów przetwarzania oraz przez okres archiwalny wynoszący zgodnie z wymaganiami prawnymi[23] **10 lat**, a następnie dokumentacja zostanie poddana procedurze brakowania (niszczenia). Okres przechowywania może zostać wydłużony przez Archiwum Państwowe.
8. Ma Pani/Pan prawo wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania Pani/Pana danych osobowych, gdy podstawą ich przetwarzania jest art. 6 ust. 1 lit. e) RODO.
9. Ma Pani/Pan prawo żądać dostępu do swoich danych osobowych, ich sprostowania oraz ograniczenia ich przetwarzania.

[23] Zostały one określone w rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych.

10. Ma Pani/Pan prawo wniesienia skargi do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, gdy uzna Pani/Pan, iż przetwarzanie danych narusza przepisy RODO.
11. Podanie danych osobowych, wskazanych w art. 87 ustawy wdrożeniowej, wymienionych we wniosku o dofinansowanie, wnioskach o płatność, innych formularzach uzupełnianych w CST2021 oraz proteście jest wymogiem ustawowym a ich niepodanie skutkuje brakiem możliwości złożenia danego wniosku lub realizacji czynności, do której są one wymagane lub pozostawieniem protestu bez rozpatrzenia. W przypadku zawierania umowy o dofinansowanie projektu podanie danych osobowych jest warunkiem jej zawarcia, a ich niepodanie skutkuje brakiem możliwości jej zawarcia.
12. **Wnioskodawca/beneficjent na podstawie art. 87 ust. 1 w zw. z art. 88 ustawy wdrożeniowej jest odrębnym administratorem w rozumieniu art. 4 pkt 7 RODO, w związku z czym spoczywają na nim wszystkie obowiązki wynikające ze wskazanego aktu prawnego oraz innych przepisów dotyczących przetwarzania danych osobowych, w tym wypełnianie obowiązku informacyjnego.**

Załączniki

1. Wzór wniosku o dofinansowanie.
2. Lista wymaganych załączników do wniosku o dofinansowanie w ramach Działania 3.9 Ochrona bioróżnorodności na obszarach objętych formami ochrony przyrody (typ projektu 1-7,9,10) Priorytetu III Ochrona zasobów środowiska i klimatu programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 - konkurencyjny sposób wyboru projektów.
3. Instrukcja wypełniania załączników do wniosku o dofinansowanie w ramach Działania 3.9 Ochrona bioróżnorodności na obszarach objętych formami ochrony przyrody (typ projektu 1-7,9,10) Priorytetu III Ochrona zasobów środowiska i klimatu programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 - konkurencyjny sposób wyboru projektów.
4. Opis wskaźników w ramach Działania 3.9 Ochrona bioróżnorodności na obszarach objętych formami ochrony przyrody (typ projektu 1-7,9,10) Priorytetu III Ochrona zasobów środowiska i klimatu programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 - konkurencyjny sposób wyboru projektów.
5. Kryteria wyboru projektów w ramach Działania 3.9 Ochrona bioróżnorodności na obszarach objętych formami ochrony przyrody (typ projektu 1-7,9,10) Priorytetu III Ochrona zasobów środowiska i klimatu programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 - konkurencyjny sposób wyboru projektów.
6. Wzór umowy o dofinansowanie projektu w ramach Działania 3.9 Ochrona bioróżnorodności na obszarach objętych formami ochrony przyrody (typ projektu 1-7,9,10)

Priorytetu III Ochrona zasobów środowiska i klimatu programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027.

7. Lista załączników do wniosku o dofinansowanie, które należy zaktualizować/dołączyć przed podpisaniem umowy w ramach Działania 3.9 Ochrona bioróżnorodności na obszarach objętych formami ochrony przyrody (typ projektu 1-7,9,10) Priorytetu III Ochrona zasobów środowiska i klimatu programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027 - konkurencyjny sposób wyboru projektów.